

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

Cota 138561

Inventar 46051

767 -

AUTORII ROMÂNI,
VECHI ȘI CONTEMPORANI

EDITIUNE ȘCOLARĂ
APROBATA DE MINISTERUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE
ȘI AL CULTELOR

DOSITHEIU

VIETILE SÂNTILOR

BUCURESCI
Editura LIBRĂRIEI SOCECŪ & Comp.
1895

Biblioteca Centrală Universitară

BUCURESTI

Ceta

138 561

Inventar

706.051

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

C706051

42193.—Stabilimentul grafic I. V. Socecü.—Bucuresci.

Rc 375/11

B 15016

DOSITHEIU

Mitropolitul Dositheiu este urmașul, de și nu imediat, la scaunul Mitropoliei Moldovei, al Mitropolitului Varlaam.

Ca și Varlaam, el a înăvățit literatura noastră bisericescă și națională cu multe lucrări.

Dositheiu s'a născut în Moldova cam pe la anul 1630. Póte că data nașterii sale să cadă mult mai 'nainte de 1630, de óre-ce după părerea unor istorici el să fi fost Episcop de Huși deja la anul 1659.

Monastirea unde 'și-a primit călugăria a fost Probotă, și înainte de călugărie se numea Dumitru, fiul lui Bărilă și al Misirei.

Dositheiu era un bărbat cult. El cunoștea mai multe limbi; aşa, de pildă, el cunoștea bine limbile slavă, polonă, gréca și ceva latinește.

In Iulie 1671 Dositheiu, după ce trecuse de la Episcopia de Huși la cea de Roman, deveni Mitropolit, menținându-și scaunul până la căderea

luī Petriceicu-Vodă, când se duse în Polonia, unde se folosi mult de știință și unde și scrise psal-tirea sa, tipărită la Uniev la 1673.

Cu venirea în țară a lui Antonie Ruset (1676), Dositheiuī iși reia scaunul și cu multă râvnă căută a introduce limba românescă în cult.

Pe timpul invaziunei Polonilor sub Sobieschi, Dositheiuī, luând cu sine și moștele săntului Ion nou din Sucéva, împreună cu odorele Mitropoliei, se duse la Zolchiev. De aci el fu numit de Petru cel mare Episcop de Azov unde păstori până la sfîrșitul vieței sale, încetând din viață la Taganroc la 1711 în o etate fără înaintată.

Din scrierile lui Dositeiū avem :

1. Psalmirea în versuri, tipărită la Uniev, 1673.
2. Acatistul, tipărit tot la Uniev, 1673.
3. Paremiile, tipărite în Iași, la 1683.
4. Molitvelnicul, tipărit în Iași, la 1680.
5. Liturghia, tipărită în Iași, la 1680.
6. Prológele tuturor sfintilor—Iași, 1683.

DOSITHEIU

VIETILE SÂNTILOR

Septembrie 20.

Intr'acéstă lună 20, svântul ¹⁾ marele mucenic Evstathie și Theofist, și doi cuonii ai lor, Agapie și Teofist.

Acesta svîntul marele mucenic Evstathie erea Stratilat, adecă Hatman pre oști, la Rîm ²⁾ în dilele lui Traian Impărăț. Si-i era numele Plachidas, iară fămeia sa Tatiani. Si erea forte bogat; și-i erea drag a face milă la săraci și mișeи ³⁾. Si fiind Elin, adecă necreștinat, dînăórá eşind la vînat, vîdu un cerb, și începu a'l lua în gónă, și apropiindu-se să'l ajungă, véde între cárne cinstita cruce a lui Christos, și glas veni de la cruce dicénd: O! Plachide, acé ⁴⁾ mě ieї în gónă, eü sùnt Christos, și dentr'acea s'a botezat și atâta 'i-aü datu-i r sboiu pismașul cel su-

¹⁾ svântul = săntul. — ²⁾ Rîm = Roma. — ³⁾ mișeи = nevoiaи, neputincioи. — ⁴⁾ acé = de ce, pentru ce.

fletesc, cât saă scăpat și de avere și de cu nună și de femeie. Femeia fu robită, cu conii apucați de leă și pre sine la grea săracie D'aci¹⁾ s'aă aflat cu femeia-ș și cu conii cu minune de lungă poveste și fu cercat²⁾ de la Impăratul și aflat și pus iarăși la cinstea cea d'inteiū. Si cu multe bunătăți mulțumi lui Dumnezeu. Si mai târziu obîrși nevoința cu mucenicie; că scornindu-se gónă asupra creștinilor, Sănția Sa stătu tare de mărturisi pre Domnul nostru și Dumnezeu Iisus Christos, și fu băgat cu femeia și cu conii într'un boă de aramă înfocat și aşa 'și-a luat cununa vieței împărătiei cu aleșii în ceriu.

Septembrie 20.

Intr'acéstă-și di, pomenirea svântilor părinților noștri Ipathie Episcopul și Andrei preotul.

Acești svânti fiind din Lydia, de cucon mérseră la școlă, Ipathie 'și-a iubit călugăria iară Andrei propoveditor în biserică și bîruia pre alalți nu numai cu postul și privi-

¹⁾ d'aci = după aceia. — ²⁾ Cercat = căutat.

ghérea și rugile, ci și cu de tótă mintea cea cu smerenie și libovă (?) și oblicind de dênsii Episcopul de Efes i-aு trasu-и la sine. Deci pre Ipathie la chironit, Episcop, iară pre Andreiу, preot. Si oblicind de sănțiile sale, acel nepriatin de svânti, Leon Impératul, i-aு che-mat și i-aு băgat în temniță, aruncându-и (smâncindu-и) și trăgêndu-и, apoi învață de le despoe săntele capete și usă¹⁾ pre săntele barbe cu smôlă, și în mijlocul orașului 'i du-seră, de-i junghiară în porțile Csirolofului aruncându-и cânilor.

Intr'acesta-și di Sântul Martin Papa de Rîm și Maxim și cu soțiile sale²⁾.

Acești svânti faceră³⁾ sobor în Rîm de preună cu mulți pravoslavnici, și prolețiră⁴⁾ erésa lui Consta Impérat de Tarigrad nepotul lui Iraclie. Si oblicind Consta Impérat, întâiу inchise pre svântul Maxim și ucenicul sănției sale Anastasie; d'acia i-a trimis la închisore în Trakia. Si iarăși aducêndu-и i-aு scos la intrebare, iară sănțiile sale 'l înfruntară, și-i

¹⁾ usă = unsă. — ²⁾ soțiile sale = cei împreună cu ei, tova-ři. — ³⁾ faceră = făcură. — ⁴⁾ prolețiră = afurisiră, condamnări.

probrăjiră¹⁾ ereticia, și le taie vîrfurile limbelor și degetelor și-i trimisă în Lazichia, în urgie. Si mâna²⁾ de aduse și pre svântul părintele nostru Papa de Rîm Martin, la Tarigrad, și-l băgă la închisore făcându-i multe scrâbe³⁾. Si trei ani încheiați l'a ținut în Xerson; deci svântul Anastasie împlând 20 de ani cu închisorile se sfârși întru Domnul Christos; și Theodor așisderea; iară Evprepie stătu la închisore de izganie numai un an, așisdarea și Maxim. Iară dintru svânti părintele nostru Martin, răbdând multe nevoi în Xerson răpausă și mérsă către Dumnezeu. Iară svintele lui móște le astrucără⁴⁾ de în afară de cetatea Xersonului; și pre urmă s'a mutat la Tarigrad la beserica prea svintei Dumnedeu născătorei în Vlacherne.

21 Septembrie.

Intr'acesta și, pomenirea svântului apostol Condurat.

Acesta fiind vechi și mult învățat om, a propoveduit strigând cuvîntul lui Dumnezeu

¹⁾ probrăjiră = vădiră, dovediră. — ²⁾ mâna = trimise. — ³⁾ scrâbe, necazuri, neajunsuri. — ⁴⁾ astrucără, = le culcări, le îngropără, le puseră.

în Athine și în Magnisia, și pre mulți i-a străluminat cu dăscălia dogmelor și poruncilor de-i-a adus la lumina cunoștinței lui Dumnezeu. Pentru aceia fu isgonit de la turma sa din Athine, de gonaci¹⁾; întâi cu pietrii împroșeat și în foc ispiti și cu alte munci; mai apoi luă cununa de mucenicie, la Elie Adrian Impărat, ce a fost într'același chip Ierusalimul, și i-a schimbat numele Elia sau Ilia.

22 Septembrie.

Intr'acesta di Sântul Foca Grădinariul.

Acesta era din Sinop, cetate bătrână și vestică. Meșteșugul lui era inul ce lucra și agonisea, și ce agonisea, ținea de obște, adecă da lipsiților milostenie. Si avea mare grije a-și podobi sufletul cu bunătăți; pentru aceia nu s'a putut ascunde ci s'a vădit și sănția sa, ca un prisne al lui Dumnezeu prieten, de aū prins veste și Ighemonul. Deci trămisă Ighemonul ucigași, și veniră de-i sălașlui și-i ospătă și întrebându-i cu ce trebă îmblă, iară eī 'i spuseră taina, că îmblă de

¹⁾ gonaci = persecutori.

cérca pre Foca să-l omore. Iară sănția sa déca audı aşa, abătu¹⁾ de-și gătă mormentul de îngropăciune și de aceia să spusă către dênsii: eū sunt acel Foca carele cercați voi; lor li se făcea milă, iară logodnicul lui Christos încă 'i ruga să-și obrătescă²⁾ porunca ce li s'a dat de la Ighemon. Si fu sănția sa tăiat și ridica jrițva³⁾ lăudată lui Dumneșeu.

25 Septembrie.

Intr'acéstă lună în 25 pré cuviósa maica nóstră Eufrosina, fiica lui Pafnutie egypténul.

Acéstă prea cuviósă Eufrosină, a fost hiica⁴⁾ lui Pafnutie și Mariei, rudă mare și bogată. Cucóna de ruga părinților că eraū sterpi, și dacă o crescură, ea avênd în inimă duhul sănt, părăsi lumea și îndrăgi viața călugărescă s'a tăinuit⁵⁾ și s'a îmbrăcat voinicește ca un scop împărătesc din casa Impératului s'a făcut, puindu-și numele Smaragd; și merse la sănta monastire bărbătescă de se călugări nevoind să se amistuiască de către părintii săi, să nu o pótă afla, și împlându-și voia

¹⁾ abătu = să aduse. — ²⁾ obrătescă = indeplinescă. — ³⁾ jrițva = jertvă. — ⁴⁾ hiica = fiica. — ⁵⁾ tăinuit = s'a ascuns.

cea dorită aŭ dobândit; dar nu-i putință să'șă
pótă povesti truda și ruga ei și nevoința cu
care a adevăsat, și aŭ topit acel trup móle și
gingaș; că face de să miră toți de strădania
ei; lăsând pre tatăl ei, acea fericită și bună
hiică alergă de se află în mijloc de călu-
gări, ca piatra smaragdului de carea se face
mare căutare de ómenii ei, mai vîrtos de
tatăl ei, carele plângînd și hlipind cu durere
de la inimă pentru departe ducerea ei sus-
pinând și cercând munții și prăpăstiile și pu-
stietătile, chinuindu-se 38 de ai¹⁾ căutând să
o vađă; și venind adesea de o vedea și nu
o cunoștea, că avusése de demult obiceiū de
venea la zile mari de rugă Pafnutie la acea
sântă mănăstire din tinerete. Si din ruga lor
'i dedăse Dumnezeu acea hiică, pentru aceia
și după ducerea ei venea adesea acolo de
cerceta pre toți călugărașii pre la chilii, și
mai mult venea la Smaragd de-l vedea că-i
erea mai drag; și Dumnezeu aŭ acoperit de
n'aŭ mai priceput că-i hiică-sa nici alt nime.
Mai apoi de tóte povestindu-i tóte patimile
sale tatăl către hiică cu jale, cu lacrămi 'i-a
đis Smaragd: eū nénio hiică-ta Eufrosina, ci

¹⁾ aŭ = ană.

te bucură părintele meu că te vei muta în ceriu, dobândindu-ți acăstă dobândă, pentru truda ta cea lungă ce ai purtat. Iară el Pafnutie unde-i înțelésă și o cunoscu, cădu la pămînt ca mortul de prea slăvit lucru și minunat; și grăind cuvintele cele de apoi să repaosă în mâna lui Dumnezeu. Ce jale și ce plâns și umlénie aŭ fost și polzuniță sufletescă, pentru să nu lungim prologul, am lăsat pre sama istoricilor să-și citescă iubitul cetitor. Iară Pafnutie lăsând avereia și moșia, luă dor¹⁾ dumnezeesc și obiceiul hiică-sa și puținel trăind în podvig călugăr este, și pre acea rogojióră a hiică-sa atipind, repausă și se mută în salașele ceriului, depreună în vîci bucurându-se la Dumnezeu.

27 Septembrie.

Intr'acăstă lună în 27 pomenirea sântei mucenice Epihariei.

Stihuri :

«Indrăsnéța Epihara către lance
Ajutor avênd dumnezeiasca pace».

¹⁾ dor = dar.

Epihara mucenița lui Christos era la Rîm
în zilele lui Dioclitian; și fu prinsă de Che-
sarie eparhul și mărturisind cu îndrăsnire nu-
nele Domnului Christos o spânzurară și o
strujiră, déceia¹⁾ o bătură cu mâini de plumb
de 4 slujitori carii, făcând rugă săntă i-aū
omorîtu-i sănții îngerii: déceia eşind respunsul
să-i tae capul, piatra de sub picioarele ei a
svorit mulțime de apă; și lovita cu sabia
de tăetorul 'și déde în mâna lui Dumnezeu
suflétul.

*Intr'acéstă-și și, pomenirea săntului mucenic
Calistrat și cei cu dênsul sănții 49 de mucenici.*

S'aceștia sănții la Dioclitian Impărăt era la
Rîm, și prins fiind săntul Calistrat de per-
etiū Stratilatul, și pre Domnul Christos mărt-
urisind Dumnezeu adevăr a fi, fu bătut fórte,
deacea 'l traseră preste piele cu hîrburi ciu-
linóse de mare; deacea 'l băgară în sac și 'l
runcară în mare, și crăpând sacul a eşit sâ-
ătos, și vădend minunea cei 49 de oşténi
rejură Domnului Christos, carii bătându-i
perseniū 'i-aū băgat în temniță cu Calistrat.

¹⁾ déceia = apoī, după aceia.

Și-i învăța sănția sa de giudețul Domnului Christos și de invieré și de suflete; decesc scoțindu-l din temniță cu cei 49 de slujitori și făcând la Dumnezeu rugă, cădură toți idoli de prin capiște, de se zdrobiră, și vădând acéstă minune creșdură și alalții 184 de voi niți, și tuturor depreună li se tăiară capetele și mărsere sufletele lor la Dumnezeu în horbă cu îngeri în ceriu de văd și se îndulcesc de sănta Troiță.

Septembrie 28.

Intr'acéstă lună 28, svântul părintele nostru Hariton Ispovednicul¹⁾.

Acesta svânt părintele nostru Hariton era în zilele lui Avrilian Impărat. Din Iconia Licavnilor adus fiind sănția sa înaintea staroste și cu îndrăsnire pre Christos Dumnezeu mărturisind fu bătut de 4 bătători și cu foc ars și décă tăiară pre Avrilian, scăpând sănția sa, și cădând în tâlhari la pustie și legat scăpă într'acesta chip, în ulterior ce avea tâlharii vin de băut său tras o năpârcă să borît veninul într'însul, de care décă băură

¹⁾ Ispovednicul = mărturisitorul.

repară îndată; iară sănția sa vîrtópa aceia face beserică, și mulți călugări strînsă și ce Mönăstire; din piatra vîrtosă scósă isvor e apă, și iștélitorii s'aū arëtat a téte bôle; și bëtrânețe adânci, părăsi lumea.

Intr'acésta's gi, pomenirea svântului mucenic arcu, păstorul de oï; și svîntiū mucenici și bunăți: Alexandru, Alfeu și Zosim, și svîntul mucenic Pimen, și sănții mucenici Nicon, Neon, Iliodor și alorlanți féte și féte.

Aceştia svinți erau în zilele lui Dioclitian înpărăt în cetatea Pisidiei, Magnus fiind Igheon. Iară fericitul Marcu era păstor de oï, ărul capului alb și mare de ajungea la lesne. Si déca să știu că-i creștin, îndată 'l bânzurără și strugiră și'l trimiseră în Clauropol, și fiind chemați fauri de aramă să că legături mucenicilor, veniră trei frați: Ilie, Alexandru și Zosim, ce locuiau în satul ataliton, fiind de meșteșug, meșteri la fier. Începutul a bate hierul pre ileu, începu erul a curi¹⁾ ca apa, și li se slăbiră mâele; iară ei mirându-se de ce fu, și auđind

¹⁾ curi = curge.

42193.— Aut. Rom. Dosithie.

dumnezeesc glas învitându-i să intre în nevoință cu Marcu, ei nu se leniră, ci mărturisiră că sunt creștini; și îndată 'i băgară în vîrteje și cu plumb topit 'i adăpară și în piatră 'i gavozdiră de-i omorîră; iară Marcu încălțat cu tălpălage de muncă și bătut cât va și cu jivale, împuns și limba tăiată și găvozdat în piatră, și-i tăiară capul. Așjderea și Icon și Iliodor și Neon, Priință și cu mulți prunci și prunce, le tăiară capetele tuturor, la locul ce se chémă *moromilion*.

29 Septembrie.

Intr'acéstă lună 29, prea curiosul părintele nostru Chiriac ostelnicul.

Acesta erea în zilele marelui Theodoseie Impérat din Corinth. Tatăl Ión, preot la be- sérica Corintului; maica Evdochia; nepot lui Petru Episcopul; cetet de cină; și obrășindăr, 18 ai, mérse la Ierusalim, de se face călugări la marile Evtimie. Si arêtând multă nevoință, și înfruntând pre ceia ce era în gândul ori gen, și făcênd cu facerea Domnului Chiros multe minuni și sosind la adânci bătrânețe, aŭ premenit viața. Si era dară blând

— 19 —

și bun cu totii apropiat, adeca grăiai lesne cu dênsul; și proorocea lucrurile cele viitore din dumnezeiasca descoperire, avênd trup 'nalt cu cuviință și dor, cinstit fiind, întregi tóte părțile trupului ferind, nici lécă slăbite sau schimosite de bâtrânête. Fost'aü óre-când și Egumen în lavra săntului Hariton.

Octombrie 1.

Intr'acéstă zi, pomenirea pré cuviosuluă părintelui nostru Roman, făcătorul condacelor.

Acesta dintru svinți părintele nostru Roman, era de la Siria din orașul emesinilor, diacon fiind la sănta beserică Viritho; și nemerind la Tarigrad, în ȣilele lui Anastasie Impératul, rămase la svânta beserică a svintei Dumnezeu  născătorei, în locul ce se chiamă Kira, petrec nd cu fri a lui Dumnezeu  și cu cinste, și păzind cu privigherea vedeniilor la slujbele vlachernelor, acolo slujba panichida, adeca vdeniile, și iară se intorcea la Kirul, unde și darul faptului condacelor a dob ndit, ar t ndu-se pré sănta Dumnezeu  născătorea în vis, d ndu-  hr tie, și poruncindu-  să o mănânce, 'i păru că ' i-a  deschis gura  a nghit  h rtia; și era atunci născutul Domnului

Christos; și îndată cum se deșteptă s'a suit pre anvon și începu a cânta, *dva a die presanștestvînago rajdiet*. Si făcênd și alorlante prasnice condacele și încă și al svintilor, de sunt mai bine de o mie condacele ce aŭ făcut sănția sa. Si aşa cu pace s'a săvîrșit.

Intr'acesta' și di svântul mucenic Dominic.

Acesta svânt erea de la Tesalonic, adeca de la Solun. Ca un creștin, fu prins de Maximian Impărătește. Si puindu-l înaintea sa la întrebare, 'i șise răstit cu mânie: pentru ce cu-tezi tu de mărturisești pre alt Dumnezeu, când sunt eū în scaun aicea în cetate, ci de ți-i voia să fi viu, pasă de ridică jrtfă bozilor; și nevoind svântul să se înduplece, înveță de-i raseră trupul cu răzătorile. Iară Maximian, vădându-se batjocorit și ocărât de svântul, nebăgându-i sama muncile, înveță de 'l scóseră afară de cetate, de-i sdrobiră fluerile și-i tăiară picioarele; și trăi șapte șile svântul, răbdând usturime și nemâncând, și lui Dumnezeu multumind, s'aū dat sufletul în mâna sănției sale.

Octombrie 3.

Intr'acéstă lună 3 pomenirea svântului Dionisie Areopagitul.

Acest svânt, întrecând pre toți cu bogăția și cu slova și înțelepciunea, și era unul din sfétnicii Areopagului, adecă la marmurea lui Mars, unde să strângă sfatul Athineilor. Si vînat de marele apostol Pavel, botezat și chirotonit Episcop și învățat de sântelete și nepovestitele taine, de sântul și înțeleptul Ierotheiu. Si cărti lasă minunate și pré slăvite și 'nalte fórte, din carele este cu cale de tocmai, să povestesc de una. Mě dusei— dice—dînâóră în Crit și mě ospătă svântul Carp, om de se vré afla altul aşa, isteț la socotela Dumnezeestilor lucruri, pentru cûrăția sa cea multă a gândului, atât cât nice să atingea de dumnezeiasca liturghie a svintelor taine, de nu i se vrea arăta întâiū vre-o săntă și blândă videnie, la rugile lui céle din-tâiū; deci spunea, că dăunâóră scribindu'l un necredincios óre-care, și scrâba era acesta, că necredinciosul acela trăsase de la sânta beserică pre un creștin cu vițlesug către înșelăciunea sa și păgănia, și în dilele cele

puselor de rugă, făcându-se ca să róge cum se cade, pentru amêndoï, și luând pre Dumnezeu într'agiutor, să pótă întorce pre unul și pre altul, biruindu-i cu binele sănției sale, nelipsit învêtându-i pururea, ca să i sue la cunoștința lui Dumnezeu. Ce el lucru ce nu mai pătise mai 'nainte, nu știu cum atuncea, picând la sufletul lui aşa multă vrajbă și pismă, și să porni aşa cum erea mâños, și era sară înprejur miază nöpte, ce avea obiceiul a se scula într'acea vréme la privighére singur la cântările dumnezeesți. Deci stând la rugă, în vorovă la Dumnezeu și facea inima rea și tristă, cum nu se cade zicând, că nu se cade să custe ómenii cei fără Dumnezeu, cari strîcă și strîmbéză, căile cele drepte ale lui Dumnezeu. Si grăind acestea, se ruga lui Dumnezeu, să le tae viața amênduror de o dată cu detunetul, cu săgéta fulgerului. Si acéstea grăind, spunea că i s'a arëtat de vëdu, că se depripă cutremură casa unde sta, și despicându-se întei din acoperămënt în două părți prin mijloc, și niște pară multă luminată, de lumină cu strălucori 'naintea sa, și să vedea descoperit locul, de pogorea lumina din ceriu, până la dënsul; și iarăși și cerul deschiat, și de asupra ceriului vedea pre sin-

gur Domnul nostru Iisus Christos, dvorindu-i sănții îngerî fără cislă de multime în chipuri de om, și vădând acestea sus, să mira și să minuna ; iară când se plecă gios de căntă, dice că vădu pămîntul casei despicate cu o căscătură grösnică întunecată, iară pre cei doi ómeni ce-i blăstema, era înaintea sa la gura acelei prăpastii căcate îngroziți și tremurând și se scăpăta din picioare câte puțin, de apropiia să cașă în prăpase. Si de afund din prăpase, eșea șerpi și balauri, de se 'nvăluia printre picioarele lor uruindu-i, îngrozindu-i, trăgând când cu dinți, când cu codelle bătându-i și rânjind asupra-le, și tot silind să-i arunce într'acea prăpase căscată, uruindu-i, împingându-i și lovindu-i, și să vedeă că erea décadérea de voe de nevoie, nevoință de răul câte puțin și înduplecându-se. Si zicea Carp, că să uita la cele de gios de privea, și de cele de sus nu-i gândia, și să măhnea făcând voiéra, căci nu era căduță și apropiindu-li-se de multe ori să cașă ; și slăbind să voera blăstemând ; și abia iarăși se ridica de căta în sus către ceriū, și vădu cerul tot cum era înteiū deschis, iar pre Domnul nostru Iisus Christos, făcându-i-se milă pentru lucrul ce se făcea, și sculându-se de

pre scaunul acela de din sus de ceruri a sănției sale și până la dênsii pogorînd și mâna bună tinđendu-le și îngerii cu Sânția sa împreună sprejînind și ajutând, altul, altul de acei ómeni să nu cađă să piaie într'acea prăpaste. Si zise Iisus Christos, către Carpate de-mi dă știre, că iarăși sunt gata să chinuesc de multe ori, pentru ómenii ce tragă veni către spăsenie, și mă bucur de acesta să nu-i smintescă alții. Însă ia să cauți, ore bine ți-ar părea să schimbă petrécerea cu Dumnezeu și sănții îngeri cei buni și iubitor de om, cu petrecerea prăpastiei acei căscate și balaurii.

Deci săntul Dionisie, tlăcui și tocmelele besericei, décea mergênd în părțile apusului în șilele lui Domețian Impérat și arêtând multe minuni și în cetatea Paris, tăiară capu sănției sale, și capul luând a mâna, a mers pre picioarele și două mile, ținând a mâna capul, de se minuna toți cine vedea, și n'aî lasat până n'aû întîlnit o femeie, anume Catalina cu puterea lui Dumnezeu sprijinită în palmele ei, ca un odor dumnezeesc, lăpus. Așijderea și ucenicilor sănției sale Rustic și Elefterie, tăindu-lise capetele, trupurile lor cu trupul cel mucenicesc al svântului propo-

văduitor, fură aruncate hiarelor și paserilor, și nește credincioși le luară și le ascunseră, pentru frica ucigătorilor, și décă se duseră aceia, iară Catula fericita i-astrucatu-i cu cinste în casă-și în 3 ale lui Octobre. Si era sănția sa, și era pre chipul trupului de mare, mijlociu sulégedă, albenétă, galbenă, scobi-
tă la nări, sprincenile dése, gâvanoși ochii, urechile mari, căruntă, chicósă, adeca părul lung; lungărétă, barba rărișóră; burduhóșele puținele, lungi dégitele la mâna, și se face soborul lui în sănta beserică a mare.

Octobre 4.

Intr'acéstă lună 4 dintru sănții părintele nostru Ierothei, episcopul de Athina.

Acesta era unul din cei nouă sfetnici areopagului, învățat de Apostol Pavel, fu chirotonit Episcop Athinelor. Si Sânția sa învăță pre marele Dionisie, în credința Domnului Christos. Si acesta a fost și la Uspenia și îngroparea prea sântei lui Dumnezeu maici, căpetenie la tótă slujba, provodului sânției sale, la adunăatura sânților apostoli; cu totul miritor, cu totul minunător, și de toți ce era audit și vădut de Dumnezeu priimit, și dum-

nezeesc lăudător vădêndu-se. Si bine si cum iubéște Dumnezeu viețuind, si pre Dumnezeu cu viața si cu nevoița tocmelelor bune bucurat, către Dumnezeu aŭ eşit.

10 Octobre.

Intr'acéstă lună 10, sănții mucenici Evlampie și Evlampie.

Aceştia svinți mucenici, erau în dilele lui Maximian Impérat, la Nicomidia; fiind Ighe-mon Maxim, să ascundea mulți creștini în munte, carii mânară pe svîntul Evlampie în oraș, să cumpere pâine; iară svinția sa mer-gând și vădênd cărți împărătești, ce sta cu poruncile orînduialilor, și cetindu-le, fu prins de slujitorii idolești; și întrebat de Impératul, se mărturisi creștin, și băgându-l în capiștea idolescă să jertvescă, zisă lui Mars să cađă, și cădu de se sfârîmă. Deci puindu-l la munci și chinuindu-l, veni Evlampia soru-sa la mijloc și se rugă frățîne-său, să facă rugă pentru dênsa, să iasă și ia să stea la mărturie cu dênsul. Deci punându-i pre amêndoî într'o căldare, și herbându-i, și nimica putându-le strica, crejură două sute de ómeni, și li se tăiară capetele tuturor, împreună cu dênsii.

Octobre 14.

Intr'acéstă zi, pomenirea pré cuviosului părintelui nostru Cosma, poeticul de canóne, episcopul de Mlivma Aghiopolitul.

Acesta svânt, fórte de ténér, l'a luat în casă de l'a crescut svîntul tatăl lui sveti Ión Damaschin, carele avea multă bogăția și slavă lumescă, și și luă un dascăl Asicrit fórte învățat, și déde pre mâna aceluia dascăl, pre fiu său Ión și Cosma, fiu de suflet, de pusă nevoință cu învățăturile pregiur dênsii, și cûrind deprinsă de învățară, tot meșteșugul cărtii de tótă înțelepciunea omenescă: gramatica și filosofia, astronomia, geometria; atâta luminară cu învățăturile, cât sosiră tóte obârșiiile învățăturei, și cui îi voia să-i cunoscă de învățați, citescă-le cărtile, că'i plină sânta Beserică de dascălia lor. Canónele osmoglesnicului și a prasnicilor, și canóne troicinice și stihiri în tot felul și tropare cu de tot adâncul bogoslavieї theologiei. Dar citeniile la dile mari și alte cărti, pentru tóte cu de tot respunsul, și loghice, d'ajuns. D'acia mergând în lavra svântului Savei, să féceră călugări; deci fericitul Ión s'a hirotonit preot,

de Patriarchul de Ierusalim; iară pururea fericitul Cosma rugat fără de tot soborul, s'a pus Episcop, de orașul Maiuma. Dăcia petrecând cum se cade și îndereptând turma sa, către hrana spăseniei, și dăca a îmbătrânit fără, s'a repausat întru Domnul.

Intr'acéstă'și di, pomenirea pré cuvióseř maiceř nóstre Parascheveř, care a adus'o reposatul în bună credință Ión Vasilie Voevod, Domn de țara Moldoveř, în dilele Domnieř sale, din Tarigrad, cu mare nevoință si cheltuială nenumărata, și a aşezat svintele ei mós̄te, în slăvita sa beserică la Trei sfetitele în Iași, în strana cea mare.

Acéstă svântă și prea cuviósă maica nóstra Parascheva, erea din țara sríbescă, dintr'un oraș ce se chiamă Epivat, din cetatea Callicratia, fiică a părinți creștini, buni la vréme de bogăț. Dăca sosi la vrîstă, pusă gând către viața îngerescă, care din pruncie să cunoștea cum-uș era născută din ruga părinților, dăruită lor hiică de la Dumnezeu, născută într'o di de Vineri; pentr'aceia 'i-a pus numele Pétca, că aşa să chémă Vinerea sríbește: Pétoc, iară grecește Paraschevi, iară rumânăște Vineri. Multe bunătăți către mișei¹⁾)

¹⁾ mișeř — săracř.

la părinții încă fiind, a arătat, desbrăcându-și podobele și împărțind mișeilor. Ce lasându-și părinții și priatinii și cu totul lumea, purceșe în urmă după Domnul Christos mirele ei, și cu bunătăți să intr'aripă, intră în pustie, de lăcuia fără glâcévă, viață cu adevăr îngerescă, cu postul și privighierea trupul smăcinând. Nu se grijea de mâncări nici de băuturi, ci hrana ei era lacramile și ruga, și aşa petrecându-și viața, străluminând în bunătăți, mintea și simțurile depreună către cele de sus întinse, având. Iară de cele pămîntești nice una la sine lipind, ce petreceau cu totul împănată către Dumnezeu; ascuțită și aspră cale călcând și a sa prestavlenie prindând veste, lăsa pustia și veni la Tarigrad, și locurile svinte cutreerând și acolo puținel petrecând, să întorse la moșie la Callicratia, și acolo déde sufletul în mâna lui Dumnezeu și Domnul și mirele ei Iisus Christos și cinste și cununi, de la svinția sa luând; și s'a tîmplat atuncea de a murit un coribier, și'l îngropară aprópe de stâlpul unei stâlpinc, și împuțind locul pre acolo, de nevoie s'aüğ pogorît stâlpincul, și aüğ mutat acel trup mai afund, să nu pótă ești acea putore, că era și drumăților cu urit, a tréce de putore pre acolo; iară alții decă

audiră, mérseră și scóseră din loc trupul, și'l aduseră de-l îngropară aiurea, și săpând aflără trupul svintei nestricat, întreg cu totul, și sănătos cu miroșete scumpe miroșind, mai frumos de cât trandahirul și de cât tămâia, și de cât tóte mirosură scumpe, și să mirară; apoi socotiră și giudecară că de ar fi acesta trup a svânt, l'ar hi arëtat Dumnezeu cu minuni; și lăsară pre loc trupul svintei, și îngropară și cel trup împuțit, aprópe, și când fu la nòpte, adecă unul de ceia anume Gheorghie, vědu strajnică vedenie: o împărătesă ședênd în scaun, și șiraguri multe de îngerî pregiur dênsa, și décă o vědu, cădu la pămînt; iară unul din cei svinți îngerî lumi-nați, 'l luă de mâna de'l ridică și disă: omule! dară nu te temuși de Dumnezeu, că acesta trup este svânt; dară că ce a-ți îngropat acela trup împuțit, lângă trupul svintei șerbe a lui Dumnezeu Paraschevei? ce acmu să mergi de sîrg, să spui tuturor, să mě mantuiască dintr'atâta putore, iară de nu-ți face, să știți că-ți peri cu foc, de la Dumnezeu, că eū încă sùnt om, și mi-i moșia Epivatul. Intr'aceiași nòpte și o femeie, anume Evthimia, aceiași vědu; și diminéța spuseră la toți, și mérseră cu lumină și cu tot clirosul, luară

svântul trup a svintei, și'l puseră în secriu
cu cinste, în beserica sănților apostoli; și a-
colo multe ișteleñii isvorînd, îndrăciți tămă-
duind, orbii luminând, schiopii imblând și tot
felul de bôle. Si décă auđi marele Impératul
Asan Ión, fiul marelui Impérat Asan celui
betrân, de ciodesele svintei și cu dor jeluind,
pofti să'l aducă svintele ei móște, la scaunul
său Trinovul. Atuncea apucase frâncii Țari-
gradul de-l ținea, și da dajde marelui Impérat,
lui Ion Asan. Deci lui nu trebui argint, nice
aur, nice pietre scumpe, ce cu dragă oste-
nélă să ridică de adusă svântul și blagoslo-
vitul trup a svintei Paraschevei, în vestitul
său oraș, în cetatea Trinovului, eșind înainte
cu mare și împărătescă litie, cu Patriarchul
și cu clirosul, și cu norod mare, cu lumiñi,
și cu tămâie și cu de tótă cinstea. Si puseră
pre svinția sa în beserică, de-aü stătut mulți
ai, într'acel vac de pr'atunci, când ținea cre-
știnii locurile pre acolo, și petréce și până
astă-đi svântul ei trup, neputred, plin de tot
mirosul, cel scump, de să iple sufletul omu-
lui de bucurie sufletescă, sărutându-le acele
svinte de Dumnezeu cinstite móști.

Dintr'o palmă a Sânției sale, este la sânta
Episcopie la Roman, o bucutâ, și la Buciu-

leştii, un deget adus din Tarigrad, de Dumitraşcu logofătul, precum mi-a spus Iordache spătarul, la masa Dabijăi-Vodă, Dumneze să-i pomenescă. Si eram eu un smerit Dossoheiū, Episcop la acel sănt scaun la Roman și-am adeverit, că am văzut de multe ori svintele moștii, sărutându-le și slujind cu soborul, acmu în dîlele noastre, precum dice *Rastaasa zémlé ivasi jivéstii nanei*. Că pământul să róde și să schimusește în toți vîcii schimbându-se până la premenela cea de apoi când va înoi Dumnezeu fața pământului. A celuia slava și puterea în vîci, amin.

Octobre 16.

Intr'acéstă lună 16, svântul mucenic Loghin sutășul.

Acesta a fost în dîlele lui Tiberie Chesarul din Capadochia, sutăș sub ascultarea lui Pilat Ighemonul de Ierusalim. Si fu orînduit de Pilat, să slujască la svintele patimile Domnului Christos, și la cinstita răstignire, și la dumnezeescul mormânt, straja custodiei, să străjuescă cu sută sa, care era un stég de voinic de óste. Si prăvind minunile ce se

săcu la Domnul Christos: cutremurul, premenela sôrelui, destupătura mormînturilor, și eşitul morților, pietrile despicându-se, strigătare și disă: adevărat iaste lui Dumnezeu fiu acesta; pentru care nice banii a primit de la jidovi ce-i da să tăgăduéscă invierea, cu alți doi voinici, carii apoi au mărturisit, depreună cu dênsul, și au umplut mucenicie și ei pentru Christos. D'aci lăsând slujba mîrsă în țara sa, de mărturisi pre Domnul Christos Dumnezeu, ca apostolii, și măzdit Pilat de Jidovi, a scris asupra lui Loghin fără către Chesarul Tiberie, că 'și-aு fugit de la slujbă și au mers la moșie de strigă Dumnezeu, pre Christos. Si cu porunca lui Tiberie prinseră pre Loghin la Capadochia și-tăiară capul și doi soți-i cu dênsul. Si capul fu adus la Pilat, pentru să-și ia giuruita de la jidovii ce-i giuraseră; și luară capul svântului, jidovii, și-l împresurără în găuri fără de cinste, și trăziu (tirziu) preste cățiva ai o femeie din Capadocia perdjend vedările, mérse la Ierusalim năzuind spre acéle svinte locuri pentru să-și dobândească lèc ochilor de la locurile svinte, depreună cu un fiu al ei singur născut; și timplându-se mórtă fiului ei plângcea jélea îndoită, și ivin-

du-i-se in vis svîntul Loghin și spuindu-i-se cine-i svintia sa, și spuindu-i unde-i capul svintiei sale astrucat imbinând'o să sape să-i ie capul, și să va iștelî de ochi, și fiul ei și-l va vedea unde-i în slavă cinstită. Deci abătu femeia de căută și află capul svîntului că aŭ săpat cu mânilor eî, și i s'a tămăduit vedările ochilor, și pre fiul eî și l'a vădutu-l cu svîntul în slavă și în mult bine îndulcindu-se de svîntul, deci 'și-aŭ astrucatu-și pre fiul eî, și aŭ pus înpreună și capul svântului cu trupul fiului eî, că aşa i s'a dat poruncă de svântul prin vis. Si s'a întors la Capadocia având pre svântul intr'agiutor, dobândind ca și Saul ce-și perduse Asiniî, și află dobândi împărătie; aşa și ea îmblând dupre ochi, dobândi pre svântul mare agiutor. Pentr'aceia abătu și face o svântă beserică forte frumosă și luă móștele svântului Loghin, și le puse într'acea svântă beserică ce 'i-a făcut sănției sale; și-și dobândi și sie și tuturor credincioșilor isvolr de iștelénii de la svintele lui móștii. Intru slava Domnului nostru Iisus Christos. Amin.

26 Octobre.

Intr'acéstă lună în 26, svântul marele mucenic Dimitrie Isvoritorul de mir și făcătorul de minuni.

Acesta svânt și mare mucenic Dimitrie era în ăile lui Dioclitian și Maximian împărații din Tesalonic; dinceput creștin și dascăl de credința Domnului Christos. Si mergând Maximian în Soloo, prinse pre svântul că erea vestit de credință, și lăudându-se Impăratul de un voinic ce avea anume Lie, și invitând pre toți să iasă la luptă cu dênsul, că'i trecea pe toți cu statul de mare și de vrătucios, iară un creștin tînăr, anume Nestor, mersă la svântul Dimitrie de luă blagoslovénie unde era svinția sa închis, dicându-i: Serbul lui Dumnezeu, voi să mă lupt cu Lie, și fă pentru mine rugă lui Dumnezeu; iară svântul însemnându-l cu svânta cruce și dise: pre Lie vei trânti și pre Christos vei mărturisi, și luând inimă sfîntul Nestor de la svântul, să luptă cu Lie și'l birui, și'l omori; și se rușină Impăratul și măhnindu-se cercă, și află vină svântului Dimitrie, și învăță înțeiu de'l giughiară cu sulițe în côte și aşa răpaosă svântul marele mucenic Dimitrie, fă-

când multe minuni și iștélénii vestite, după mórtea svinției sale; apoi învăță tiranul de tăia și pe svântul Nestor. (Aice este din cartea lui Metafrast). Si era amu față și trupul svântului zăcând la pămînt; niște creștinî d'aci strânseră de'l astrucă în pămînt. Iară o slugă a svântului strânse svântul sânge de la fericita lui giunghiare, pre povamința svântului ce purta preste umăr, și inelul svântului, ungându'l cu svântul lui sânge, mult ciudése face cu dânsul, că eși vestea preste tot orașul Solonului, de oblici și Maximian, și prinsă acea minunată slugă a svântului de'l omorâ; Lupul era numele slugei svinției sale, și lățindu-se ciudésele în tóte părți, óre care Leontie Boiariu mare și herbiat cu credința, cădu în bólă grea despre mórte, vracii părăsindu'l spre mórte, năzui la beserica svântului, și după cum 'l culcară la pămînt în beserică și cu rostuluși pomeni svântul lui nume, să și sculă sănătos. Si abătu de-i face beserică mare și desfătată carea stă și până astădi, că înteiu erea mică pentru feredeul și ulița stadiului ce o nădușa. Acesta iubitor de creștinătate Boiariu, dă-ună-óră vrînd să mérgă la Iliric unde-i vretania la slovacî, având asupra sa și boeria ce se chiamă Eparch,

cumu 'i la noi Vornicul cel mare, cugetă să ia o bucată de la trupul svântului ce nu'i déde voe svântul, că i se arătă în vis de nu-i déde voe. Pentr'aceia luă haina mucenicului ce era roșită în sâangele svântului și umărariul ce'i dic: orariu, acéstea le puse într'un cinstit sicriu, într'acesta chip îplu voia svântului, și sie mare tărie, și vroind să'și facă calea către Sirmion, în vréme de iarnă, și sosind la țermuri Dunărei, venind mare Dunărea, 'și face voia rea. Iară svântul i-se arată în vis, 'l îmbărbătă și'i dise: ținând a mâna acélea ce duci, treci fără nici o frică. Si ascultă Eparchul, și când fu diminéta luă a mâna sicriașul, și se sui în car și trecu Dunărea în vad acolo la Slovaci, fără nice o smintélă; și sosind la Sirmion, déde la biserică ce face svântului, acel svânt sicriu, cu odorele céle sufletești a svântului să se afle. Si mulți se îndulciră de ciudése și de iste-leni de la sicriașul svântului; și pre cele îca (încă) s'aū facut ciudese, din svânta hlamidă hlașca svântului. Si încă și pre Marian Eparchul Ilirionilor slovacilor ce era într'o cuplită bólă din cap până la picioare, cât să lăsasă de sănătate, l'aū isbovit de bólă, viind la biserică svântului, precum i-aū dis svântul în

vis. Si pre alt om curător de sânge l'aű is-
țelit, și pre altul ce era îndrăcit.

Si cetatea Solonului, de cungiuăratura var-
varilor 'i-aű isbăvit. Si pre Episcopul Afri-
canilor, care-i scriu ellini mutați din Finichia,
i s'aű arătat și l-aű deslegat, și l'aű îndreptat
la Solon. Si décă mérsă la Africa Episcopul,
féce beserică svântului, și încă silind să'i facă
și un chivot și un amvon, luă grija lucrului
svântul, și'i dîsă în vis: ia aminte Episcope
la corabia ce'i astădi în vad, că aű adus
marmuri de carele poftestii, și mérsă episcopul
și nu vrură corăbierii să'i spue că aveau mar-
mură și le tăgăduia, că le aducea la Tarig-
rad pentru beserica svântului Victor. Iară
svântul iară dîse în vis: du-te Episcope la
vad, la corabia aceia, și-i caută la rît, că-i
află cutare și cutare marmură, tot anume
făpturile și flórea. Si spune curăbiarului că
fratelui meu lui Victor mucenicul i s'a înplut
mréja, și acéta mi le-a dăruit mie, că 'și-aű
aflatu's în Tarigrad déuisă, și aşa învăță pre
Episcop svântul să grăiască cu corăbiarul,
că'i va domoli, și'i va vinde marmurile, și
aşa aű fost.

Si în orașul Solonului aű deslegat fómetea
și omorul, mergând pe la vaduri, și pornind

curabii cu pâne de le vedea, cu solchii curăbieri pre mare pre svântul. Iară acel pururea pomenit Impărat Justinian carele a făcut în numele a de-o-ființă cuvîntului lui Dumnezeu și înțelepciune, acela de Dumnezeu sporit lucru, adeca beserica svintei Sofii, cercând vre-o părticea de móștele svântului Dimitrie să i-se aducă, să'i fie la cepătura lucherului acei svinte și din vîci tainuite beserice minunate. Si trimișii împărătești, décă sosiră la racla svântului mucenic, și ispitindu-se déde foc de la svânta raclă de-i îngrozea, și cu graiul înfricoșându-i să dea pace de ce s'aú apucat, și de năprasnă cădură la pămînt ómenii împărătești, și numai ce luară pulbere de gios de duseră la Impăratul, și o împărți; giumătate puseră în biserică, giumătate dusseră la Impăratul să'i fie de blagoslovenie, spuindu-i tóte tîmplările și răspunsul. Odină-óră să ispiti nepriitorul să dea cetatea Solonului pre mâna pismașilor în chip ca acesta. Séde de'mi viteză pre Slovaní și mérseră cu óste mare fără véste pe furiș să ia cetatea Solonul; iară dinnáuntru iară același satan féce meșteșug de s'a aprins beserica svântului pre din lăuntru, și ardea argintul svântului de să topea; iară nărodul orășanilor, cu toti

ubla să stingă neștiind din afară ce nevoie
le viine; iară clisiarchul temându-se că orăda
foc argintul lui, a amăgit pre norod de a
dăsi, curând să sae să alerge la zidiri să ape-
cetatea că o împresură pismașii, și credu n-
norodul și alergără cu toții și aflare puind sc-
rile slovacii să dea în cetate, și i loviră de
depărtară de la zidurile cetăței. Iară ómenii
strigând pre svântul într'agiutor măntui și
cetatea de pradă și focul de la besérica svântu-
lui, și décă se ogoiră atuncea clisiarchul
svântului mărturisi, că n'aú știut nimică de
acéle óști, ci numai Dumnezeu 'i-a adus
minte a zice acea, de frica argintului să ră-
chire norodul, să nu jăcuiască cum-va la ar-
gint; din care socotélă pote cunoște înțeleptul
că ne voința svântului a fost de a răspipit
gândul lui Satan; că cu aprinsul beséricei a
scornit norodul, iară cu stinsul l'a îndesit;
iară cu vestea ceeia ce féce clisiarchul de să
gâci adevérat, ce'i păru că nu'i adevérat a
măntuit svântul de acea limbă plăvie au roșie
a slovacilor, și să lecui răul cu rău. Așisderea
un ilistic prataspathar, om dumnezeesc să
dea lângă besérica svântului, spun că în vré-
mile lui Macarie Impérat la răsboiul avarilor
aú vădut doi voinici chipeși și luminați de

cinste și îmbrăcați ca ceia ce's la Impărătul în casă, cum itrară în beserica svântului la locul ce se chiamă trivalon, la intratul în orgea, între cei doi stâlpi mari de Thesalia ce staă spre apus, și ziseră slugii să'i aducă la stăpânul casei, și apropiind la intratul către svânta raclă iar svântul Dimitrie apucă înainte de le eși întempinare deschidându-le ușa și privindu'ī ca niște cunoscuți veniți de la Impărătul, și păscând cinstea Impărătului; iară ei ziseră, Impărătul a poruncit svinției tale să lași acest oraș să mérgi la dênsul, că lasă orașul acesta pismașilor. Si décă audî svântul, plânse plecând capu, măhnit și ovilit, tăcând multă vrême; iară sluga féce către acei doi, de-ași fi hi știut că aduceț dumnévostră atâta inimă rea, nu v'ași fi spus Domnului meū; și mai apoï trîziū féce svântul, oră de răzimă aşa va sé lase să fie și aşa place Domnului și Impărătului tuturor să părăsescă aşa mare oraș, care l'a răscumpărat cu cinstițul său sânge să fie dobândă celor ce nu'l cunosc; iară ei ziseră aşa; iară svântul și milosul mucenic 'i tocmi și'i învăță să dică către Domnul și despitorul tuturor: Cunoscuți om iubitorule Dómne eftinătățile, pornindu-ți bănatul carele l'aprinde pururea

păcatele nóstre. Si de vréme ce m'ai pus și pre mine păzitorul acestei cetăți, mě voi asemăna ție Domnul meu, că știu că 'ti-aî pus sufletul în mâna părintelui těu și 'ti-aî vërsat svântul sânge pentru păcătoșii, și nu se pôte opri nici dânăóră gândul cel bun și vóie svinției tale de păcatele nóstre; asemănamă voi ție stăpânului meu; punem-voi sufletul; lăsam-oî pictori cu acești piiictori; că numele těu strigă și nu să desparte de svinția ta, de aŭ și greșit ce, svinția ta ești Dumnezeul celor ce se pocăiesc, și respunseră acei doi: acestea de vom spune tóte la stăpânul ce ne-aû mânat; acéstea de vom ȣice către Imperatul, ne temem să nu'șî bănuiască pre svinția ta; iară svântul ȣise: ba să ȣiceți și iarăși să ȣiceți, și să întórsă iarăși în poménic svântul în raclă și închise svânta raclă înaintea acelora cu chipul de Ingeri vojnici, carii purcéseră îndată déca fârșiră vorova. Acéstea le adeverea acel svântit Illustrie, că le aû vădut avidoma, aû imbunguit; și acéstea le povestea orășanilor ce mai rămăsese slăbiți, inspăimați de omorul ce'i împuținase, și de lilbi păgâne ce'i incongiurase, și se mângăiară luând nădejdea lui Dumnezeu întelelegênd din rostul lui Illustrie cinsti-

tului, cum svântul Dimitrie și ține tare agiu-
torul spre dênsii, precum aŭ și cu lucrul mai
apoî arêtat.

Spun istorii (istoricii) cum bulgarii aveau
un Impérat craiu al lor ce'l chema Iovan,
era cu mare vrăjmăsie asupra grecilor; mer-
gea de prăda țările și orașele, și tot sub
sabie punea, precum féce acum agaréniî svin-
ților creștini în țara rusască. Atâta cât 'i zî-
cea aceluia lui Iovan a mers și până la Solon
și cum era în cort unde descalicase, aşa véde
pre svântul Dimitrie călare viind cu sulița
asupră-i de departe și începu a arëta boia-
rilor și a zice: căutați, ia (iacă) cum vine
călare cel grec, grijît bine de rësboiu și caută
dirept la mine cu sulița; țineți-i calea de-l
prindeți și'l aduceți la mine; ei zicea noi nu
vedem pre nime cum spui măria ta; el înc-
cepu a striga, iaca s'a apropiat, nu'l lăsaveți;
ei nimică nu vedeau, până ce aŭ sosit asu-
pră-i și l'aŭ lovit cu sulița în pept, și i-a
dat săngele pre gură țipând și răcnind; și
să micșorară pismașii creștinilor; că pre acea
vréme, încă nu erau bulgarii curătiți de pă-
gânătate.

Un aprindetor de luminile svântului anume
Onisifor, să învêtase a fura făclie, și'l certa

svântul prin vis, cu cuvîntul zicînd: frate
frate Onisifore! nu'mi place cum faci, lasă te
că faci și ómenilor pagubă, luându-le lumi-
nile și tie sufletului pierdare. Că ardînd lu-
minile creștinilor, să milostivéște Dumnezeu
pre dênsii; pentr'aceia mare pagubă le face
a cui sunt luminile; și te părâsête, nu'ti
mai féce perđare sufletului. Să pocăi Onisifor,
puțină vréme, și iarași începu ca mai 'nainte.
Dănaóra aduse un creștin nește faclii mari
și frumóse, și îngădui până le aprinsă și să
duse omul, iar Onisifor tinde mânila la făclii
să le ia; iară svântul slobóde glas mare din
sicriu: dar amu iarași aşa féci și aşa cădu
jos Onisifor de să trânti în lovitura glasului
svântului și zăcu mort gios, până mersă un
cleric priatin de'l ridică și să trezi de 'și-aŭ
venit in fire; și atâta s'a pocăit cât aŭ is-
povéduit de tóte ce mai sus scrie; și toți
să polzuiră dintr'acéstă minune de să pocâiră.

Noembrie 13.

*Intr'acéstă lună 13 pomenirea dintr'u svînți
părintele nostru Ión Archiepiscopul de Turigrad,
cu rostul de aur.*

Acesta mare luminător și glăsnic în tótă

lumea Dascăl și învățător, era din cetatea cea mare Antiochia. Tatăl, Secund Stratilat și maica Anthusa, creștini și credincioși amendoi; și îndată la 'nceputul vieței sale, luă mare dragoste la cuvinte și la înțelesul limbei și a cărței și cu anevoiețea ce a pus în svânta scriptură și cu frica ceea ce avea și ascuțită, deprinsă și învăță, tot meșteșugul învățăturilor elinești, urdinând la Livanie și Androgathie dascălii și măestrii de Antiochia. De aci și la Athine; și dacă de prinse bine cartea elinilor, și svânta carte creștină și sosind la vîrul înțelesului ei, și împodobind viața sa în curație și cinste, s'a suit în schima de cleric, de svântul Patriarch de Antiochia Meletie. Si de svântul Flavian fu pus Diacon și Preot. Si încheind mult cuvintele pentru pocăință, și pentru podobă obiceielor, năravurilor, și tălmăcind totă svânta de Dumnezeu suflatore scriptură, și lăsând lumea și viața aceasta trecetore Patriarchul de Tarigrad svântul Nectarie, fu luat de la Antiochia svântul Ión, aruncat cu sorții și cu giudețul svinților Episcopi și cu porunca Imperatului Arcadie, și adus la Tarigrad, hirotonit, și pus Patriarch în Imperatéra cetăților, luând hirotonia cu pravila. Si de acia

mai vîrtos s'a întins cu nevoița, tlîcovaniilor svintei scripturi, și în dăscălia întrebărilor, cu mijlocul căria aŭ tras pe mulți la cunoștință cu Dumnezeu și la pocăință, și atâta s'a dat cu nevoința și cu văzdărjania cât numai ce mâncă puțintă zamă de orz, și dormea puțintel, și nu în pat, nice pre așternut, ci stând sau ținindu-se de funii; și de'l obora somnul el ședea; iară cu cât în prisositul om dragostei, a mulți alalți a fost chip și tipariu. Pentr'aceia și în cuvintele sale înveța, învitând pre toți către aceste bunătăți, și să se ferescă de la camătă și de la asuprile, pentru care fu și în sfadă; și înteiu cu Evdoxia, cu Impărătesa, său făcut'o sie vrășmașe; că ea apucase via unei sărace, și săracă striga cerșind al ei; și svântul o dojenia să nu ia lucru strein, și neînduplecând'o o înfrunta, și cu pilda Ezavelei o dojenea. Iară ea se féce cu totul hiară, ținându-se vîrtos de via săracei. Si fu svintia sa gonit din scaun, înteiu pentru dênsa; a doua prin mijlocul a unei Episcopii, carii să purtau mai mult cu sîla de cât cu légea; déaci s'a întors iarăși la scaunul său. Si mai apoî de tóte l'aŭ isgonit la Cucuzul Armeniei, și multe scribe pățind, cinstițul său suflet, lui

Dumnezeu a dat. Si precum spune istoria svintiei sale, după izgnania svintiei sale, toti aceia carii au agiutat cu reu asupra svintiei sale, au dat mórtea rea; unora limba li s'aú imflat ca un dob și s'aú nădușit; alții în multe șipuri. Iară Impărătesei 'i-aú murit pruncul în pântece, grea tîmplându-se, și' i-aú putrezit pântecele si au implut'o viermii de vie, și striga zicênd: că de-ar fi viu Ión, eú n'ași muri. Si aşa în caznă a murit Evdoxia Impărătesa, carea a fost prilej și învătătură, a atâta fără de lége, de au agonisit perire și Episcopilor acelora. Si spun, cum după mórtea ei, pentru sămn de strâmbătate ce au făcut asupra svântului Chrisostom, sicriul unde era Impărătesa băgată a tremurat 32 de ai, până când s'aú adus svintele móștiile svântului Ión de la Comane, de Teodorie cel mic, fiul Evdoxiei, fiul svântului, și atuncea aducêndu-l pre svintia sa pre mare, i-aú esit în tîmpinare Impărăratul cu tot evuglitul și patriarchul cu tot clirosul în curabie împărătescă și cu mult norod în vase, cu mare tîmpinare, cu lithii slăvite, de să împlu marea de lumină și ceriul de tămăi scumpe. Si apropiindu-se de Tarigrad s'a osebit curabia svântului, s'aú lovit de a despicate în două

via săracei, ce era lângă mare. Să véde până astăzi locul viei despărțit. Si sosind la valeașiră de intrară cu cântări petrecând privesinția sa până la scaunul svinției sale la biserica svintei Irinei, și'l puseră în svântu Sinthron, adeca în scaunul ce iaste în svântu oltariu unde șede Archiereul, de hirotonește și slujeste. Si strigătă toți cu tot norodul Priimête-ți scaunul svinte Parintele nostru. Si i se închină Impératul cu tot norodul, și Impératul cădându-i la picioare cu rugă să iarte pre maică-sa Evdoxia de năpăsti ce face; și de acolo luându'l cu lithie minunată 'l duseră la biserica svintilor apostoli unde era Impératéra astrucată. Si déca 'l puseră în svântul Sinthron, adeca scaunul cel svânt patriarșesc ce-i în oltariu unde șade Archiereul de odihneste, atunce deschise acel dulce și isvoritorii de spăsenie svânt rost a svinției sale la svânta liturgnie și zisă: Mir văsém, mir liodém, mir i Evdoiū, adeca: pace tuturor, pace poporului, pace Evdoxiei; și îndată o minunea ta Dómne, să potoli momentul Impératései de cutremur ce se cutremura, legânându-se 32 de ai; atuncea să ogoi și nu mai tremura. Si după svânta liturghie aşezară svintele măștiile svinției sale

unde i-a gătit lângă svîntul Prostol. Si multe minuni s'aū făcut de la svinția sa.

Noembrie 20.

Intr'acestă lună în 20, pomenirea pré curiosului părintelui nostru Grigorie Decapolitul.

Acesta era de la Isavria Decapoleos fi-cior lui Serghie și Macarici, în vrémile ne-credincioșilor iconovoreți; și fiind de opt ai 'l déderă la svînta carte. Si décă 'nvăță bine să dăde cu paza svintelor bisericăi, și sosind la vrîstă să gătă părinții să-l însóre, iară el fugind pré furiș, și mai vrîtos pentru împresurarea iconovoretilor, imbla din loc în loc, sărutând svinții mucenici și privitîndu-i. Si culegând de la dînșii folosul sufletesc, și cîndu-să la post și la conțință, și aspră petrécere, s'aū luptat cu multe supărări, și mai vrîtos cu dimonéști, pentru care să și arătă mare făcător de minuni. Acesta a mărs și la Asia și la Tarigrad, dorind să să facă ishovednic. De acolo au notat către Rîm. Si cîtreerînd tot apusul, și minunînd pre mulți cu ciudésele și cu șianțurile, iară-și s'a întors la Tarigrad. De aci mérsă în țările Olimpului și suind în munte și adevesîndu-

se fórte și dobindind bólă de îmflăciune, să cunóștea numai de pe graiu cine-l știa. Si iară-și fugărind de la munte mérse la Salonic; și de acolo venind la Tarigrad, află pre Simeon ispovédnicul și purtătorul de Dumnezeu închis, pentru svintele icone. Si rugându-l mult și mângâindu-l și ertêndu-se să savârșit. Gonind multe de multe feluri de bôle, de la ómeni, acum sunt în țara muntenescă svintele lui moștii, la svânta moňastire la Bistrița.

Ianuarie 25.

Intr'acéstă lună 25, pomenirea dintre svinții părintele nostru Grigorie Archiepiscopul de Tarigrad; bogoslovu.

Acesta Grigorie bogoslovu, era în zilele lui Valent Impărat. I era moșia pămîntescă a dôua Capadochilor, iară cea cerescă Ierusalimul iaste acel de sus. Părinții lui erau de moșie bună și direpti, Grigorie și Noua, cării mai înainte slujia la idoli din nepricépere. Iară dacă născură pre marele Grigorie, să născură cu apă și cu duch din Duhul sănt. Si atuncea tatăl svintului, stătu Arhieoreu Nazianzului. Si sosind svintul la mësură de

vîrstă, tótă enciclopedia învăță, adecă tótă
învățatura cărței din lume ca alt nime ca
dînsul, și să făcu tlîcovnic și dascăl vieței
sale. Cînstit'aŭ cu cuvînt de îngropăciune la
pogrebania, pre marele Vasilie și pre Gri-
gorie tatăl, și pre Chesarie fratele lui, și pre
sora Gorgonia. Si cine ce aŭ scris de svin-
ția sa n'a luat de aiurea începuturile, ci
iară-și din cele ce a aflat scrise de la svin-
ția sa. Si atîta-ă mai mult a zice, că de ar
trebui la ómeni să se facă o icónă, și o șe-
ruitură de isvod, să fie făcută de amânuntul
din tot felul de bunătăți; însuși acesta era
marele Grigorie. Că întrecând și covîrșind
și biruind, cu strălucirea vieții sale, pre cei
cu numele bun în fapte, s'a suit și s'a spo-
rit și în spusul de Dumnezeu, într'atîta cît
toți să învincă de înțelepciunea lui, ce avea
la cuvînt și la poruncă de învățuri. Prin-
tr'acea dobîndi și numele a să zice bogoslov.
Si era la chipul trupului, la măsură de stat
(mijlocie); puținel plavîi și vésel; năros;
dirépte sprîncénile; căutătura blândă și vé-
selă; la un ochiu era mahnițel cel dirept
de lovitură; nu fórte lungă barba, ci destul
de désă; pleșiv, alb la par; barba pre la
mărgini afumată. Si să féce soborul lui în

svînta marea beserică, și la mărturia svintei Anastasii, la emvolele lui Domin. Și la biserica marilor sfinți apostoli, unde-i sunt și svîntele móștii aduse de Constantin Porfiroghenit, iubitorul lui Christos, și cu totul credincios Impărat, ce le aŭ adus din Nazianzul Copadociei, de le-aŭ aşezat.

Ianuarie 28.

Intr'acéstă lună 28, pomenirea prea cuviosului parintele nostru Efrem Sirul.

«Grăia Efrem mař înainte și limbă siriască.
Acum în ceriu grăiaște în limbă îngerescă
In chip luară îngerii pre Efrem în ceriū».

Acesta erea de la răsărit, Sirian de feliul lui; din strămoși țiiindu se de credința cea bună; în anii Imperatului Teodosie cel mare. Carele déca s'a născut, văzură părinții lui în vis, că a crescut pre limba coconului o vie fórte mare, de a umplut tot pămîntul, și venia paserile ceriului de mâncă dintr'ânsa. Și pricepură că va fi cuconul de năroc, și soind la anii marelui Teodosie, întâiul grăia sirienește. Când fu două óră, veni la marea Vasilie și-l féce preot; și cu duhul svint 'l

face de grăi grecăște. Acesta din ceput luă viață călugărescă. Pentr'aceia de la Dumnezeu de sus, s'a turnat dar în numele lui. Care și de tótă pocăința multe scripturi a scos, atâta de umilite, cît cetindu-le, de a hi împietrită inimă încă a porni isvor de lacrimi, pre toți greșitii îmbiindu-i către pocăință, nelăsând pre nime la ociaanie. Si îngrozind cu strajnicul și grósnicul giudeț, pline-i sunt cărțile de umilenie și lacrimi.

Acesta svînt a făcut și molitva de la păvecerniță. Dar blândéțea și alalte bunătăți tóte! Când n'avea ce da milostivenie săracilor, el îi chema de le spunea învățături svinte, că isvorea viață din rostul lui de învățături svinte. Iubia pre Dumnezeu și pre de aprópele Blând, smerit preste sémă. Pre nime nu osîndeа. Nică a blestemat în viața sa pe nime, sau cuvînt deșert să grăiască. Iară lacrimile lui aŭ pornit isvor mare de spásenie. Cetescă iubitul carteа svîntului Efrem, că a vedea că-i plină de lacrimi sufletești, și de spásenie; intru carile povésteste cu larg svînta zî acea mare a giudețului, cît să spăimînteză tot omul cetind, cum să bocia de cu jale, acesta direptul și curatul și svîntul, ca un osîndit și ca un făcut de tot răul, aşa se tînguea.

Și petrecând în pustii, umbla din loc în loc. Odinióră pornit de duhul svînt, purcésă de la moșia sa la Odesa să să înhine svinelor móștii ce sunt acolo, și să să întâlnescă cu vre-un învățat să să holzuéscă. Și rugându-se zisă: Despuitorele Dómne Iisus Christós, podobéște-mě să găsesc om în Odesa să-mi zică cuvînt să mě polzuesc. Și aşa rugându-se să tlîni cu o curvă tînără și frumósă tocmită cum li-i năravul lor a vîna tinerii, plini de ilboste, și décă o văzu și féce voia rea, cum împotrivă ii fu ruga. Iară femeia stătu de-î caută mult cés. Iară svîntul probrézîndu-o să se rușineze, ii zisă aşa: Pentru ce tu femei stați de 'mi cauți aşa fără rușine și fără stidélă. Iară ia răspunzînd féce. Ești n'am pagubă căci mě uit tie, de vréme că din cîsta ta m'a zidit Dumnezeu; iară tu să cauți să te uiți în pămînt din care ai eșit; și încă ești și călugăr de ti să cade să te socotestă într'una cu morții, iară nu să-mi cauți mie. Acéstea miră pre părintele și mulțămi lui Dumnezeu că 'i aș umplut ruga de l'aș polzuit o femeie próstă, și ei nici i-a mulțămit de cuvînt dirépt.

Acesta svînt părinte a tîmpit pe Apolénarie ereticul cărti vicléne ce făcuse. Acesta

svînt pre mulți la spăsenie 'i-a îndireptat; și sosind la adînci bâtrînête mersă la Dumnezeu. Si să féce robul lui la mucenia svîntei Achiliane în Filoxenia lângă tîrg.

30 Ianuarie.

Intr'acéstă lună 30, pomenirea a dintru svinții părinții noștri și a töte invětăturăi, Wasilie marele, Grigorie Bogoslov și Ion Zlataust.

Prilejul acestuia prasnic a fost aşa. În zilele lui Comnen Alexie Impérat, ce a stătut după Votaniat, s'a făcut svadă în Țarigrad între aleșii îmbunătățimații ómeni. Că unii punea mai sus pre marele Wasilie, susgrăitoru zicîndu-l, (adecă cuvîntător den nalte invětăuri), că ce că aŭ cercat firea celor ce sunt cu cuvîntul; și cu bunătățile mai de toc mélă potrivindu-se cu îngerii, și nu pré lesne estând, și obiceiul greu nimica pămîntesc avînd; și pogorînd mai gios pe dumnezeescul rost de aur, ca ce cum ar fi stând óre-cum lui împotrivă, pentru că ce era lesne trăgător spre pocăință. Iară alții suia pre acesta, pre dumnezeescul rost de aur, ca ce era la 'nvětăuri mai după slăbiciunea omenescă, și cu lésnea graiului pre toți îndrep-

tând, și la pocăință chemând, și cu multă
mea miére curgătorelor cuvinte, și cu după
grăimea vorovei gîndului puindu-l mai să
de marele Wasilie și Grigorie. Iară alții tă-
nea cu bogoslovul Grigorie, ca ce că 'ntră-
cusa pre toți vestiții la 'nvățatura ellinescă
și pre ai noștrii, cu 'nălțimea și pestriția
și cu buna cuviință a cuvintelor și înfloritura
graiurilor, și zicea că acesta biruеște din
trăce, și 'l suia mai sus de cât ceia; intră-
cela chip că să tîmplă de să împărechia mul-
țimea norodului. Si unii să zicea Ioanitan
alții Wasilitan, alții Grigoritan, și pre ace-
stea numere holcind și gălcevindu-se în cun-
vinte, și acésea aşa cuvîntându-se, mai apoi
după cîți-va ai, să arătară aceştia svinții
întâiul unul cîte unul. De aceia și depreun
tus-trei nu în vis ci ca aievea, cu îi era atunci
Archiereu Efaitelor, marelui Ión om și în-
tr'alalte înțelept și partnic la elinescă înve-
țatură, precum arată cîntecele lui și la buna
tăți vârv. Si ziseră cu un glas către dînsul
voi precum ne vezi una suntem la Dumnezeu,
și nimica frică nu îi la noi, nici prigónă
ci pe vrémile nóstre tot'insul de noi, pornit
de duhul lui Dumnezeu, céle de spásenia
ómenilor învățături scrisam, și céle ce an-

Invățat dédem, și întâiul între noi, uni, nice
al doilea nice al treia, ce ce vei zice de
unul, cei doi încă sunt. De poruncéște scu-
lându-te celor ce holcesc, pentru noi să nu
să 'mpăneheze, că nevoința nóstřā ne-a fost
și până am fost vii și după pristăvire, să
fécem pace, și să aducem la un gând de li-
niște lumea, și mai vîrtos la o zî să ne
'mpreuneze, și precum vei socoti fă-ne pras-
nicul, și celor pre urmă să le dai să știe
cum noi suntem la Dumnezeu. Si noi cu
totul celora ce ne vor face sărbătorea și po-
menirea, vom nevoi spre spăsenia lor, că
socotém a avea și noi óre-ce la Dumnezeu.

Acéstea dacă ziseră, fără ca să sue iarăși
în ceriu cu lumină fără samă strălucind. Iară
dumnezeescul acela bărbat, sculându-se, adecă
Ión Archiereul de Evhaite, precum svinți 'i
porunciră, féce. Si potolind noródele, că să
vădu isteț omul, și cu bunăti și sărbătorea
acésta o déde svintei Bisericí să o serbeze
lui Dumnezeu; și caută mintea omului că
afând luna lui Ghennar că are pre tus-trei,
la zîua întîia pre marele Wasilie, la 25 pre
dumnezeescul Grigorie, și la 27 pre dumne-
zeescul Ión rost de aur, aŭ socotit și 'i-aŭ
împreunat iarăși la 30 pre tus-trei, podobin-

du-i cu canóne și cu tropare, și cu pohfalenii cum să cade; carele precum 'mi pare cu voia lor făcêndu-se, nice unuia lipsesce lauda, într'atîta cît sunt mai la cinste, acesta de cît tóte cîte-s făcute de atunci încóce și cîte s'or face. Iară svîntii la chip aşa era: svîntul Ión era scund, mare la cap, subțire la trup fôrte, plecat nasul cu nări mare, plăvâiú albeneț, găvănat la mélcii ochilor și bulbucii mare la ochi. Din ce să tîmplă a fi vésel la căutătură și cu lucore luminând, să vai că la alaltă șeruitură să vedea mânănit; gol și mare la frunte, și cu multe sbîrcituri la frunte, urechile mare, barba mică și rară, de cărunțită înflorit smédișor galben; fâlcile trase în năuntru de adîncul postului; atîta'n de dînsul a zice că eu cuvîntul pretoți ellinii a 'ntrecut; și osăbi la grăimea gândurilor și la lésnea și înflorita graiului; și într'atîta a tilcuit, și a doscoperit svînta scriptură ca nimerca de a-lalți, și a folosit și îngerescă strigare, cît de n'ar hi fost acesta svînt, am cuteza a zice că ar fi trebuit de iznówă să vie Domnul Christos; iar la bunătăți și făcu și teorie, atîta s'a făcut cît pre toți a întrecut; de milosténie și de dragoste fiind isvor și nu rîhnitor, ci aşaș

prisne rîhnă Dumnezeescă cu dragostea de frați și cu învățatura; și aŭ trăit 63 (ă r) ai de toți, păscând beserica lui Christos 6 ai.

Iară marele Wasilie era în pusora trupului, lung fôrte și dirept la stat, uscat și lipsit de carne, smolit plăvâi la față, mare la nări, rotund la sprîncene, cu fruncéua eșită, samână a om grijliu, cu puținéle stéle stropit pre obraz, lung la față, găvănat la tîmpile, cam păros la trup; barba de agiuns pogorîtă și giumătate căruntă. Acesta a întrecut în cuvinte numai carii să afla pre vrémea lui ci și pre cei de demult. Că petrecînd tot félul de învățură, și dăscălia în tóte a invincit; și nevoindu-se numai puțintel la practicisca filosofie și spuind cu dînsa la theoria sau véderea celor ce sunt, s'aŭ suit în scaunul cel de Archierie, fiind de 45 de ai și cărămuind Beserica 5 ai.

Iară svîntul Grigorie bogoslovul, era la chipul statului, la trup, era la măsură, plăvâi și vesel, lat la nare, dirépte spîncénele, căutătura blândă, ochiul cel dirept puținel trist de o petélă de lovitură ce să stîngea la códa ochiulu; nu lungă barbă avînd ci désă și diréptă, destul pleșiv, alb la păr; afumată marginea barbei. Si acésta de dîn-

sul se cade a zice că de vré trebui ómenilor icónă și stat, pre amänunt din tóte bunătăți încheiat; acesta era marele Grigorie, cu a vieței strălucóre, pre cei de pre facere mai isteț întrecându-i, într'atîta la bogoslovie a intrat, cît toți să biruea de înțelepciunea lui, și din cea în cuvinte și din cea în dogme, de unde și a bogosloviei nume a dobîndit. Si a fost predstatel și Bisericel Tarigradului 12 aî, trecând 80 de ai a custului său. — Pentru ruga acestor trei svinți, Christos Dumnezeul nostru, și a tuturor svinților tăi, risipéște iritécéstile sculari, și pre noi într'o preună de gând și păciuită tocmélă fereste, și în ceresca ta Impărătie spodobéște; că blagoslovit ești în veci de veci. Amin.

8 Februarie.

Intr'acestă lună 8, pomenirea svântului slăvit mare martur mucenic Teodor Stratilat.

Acesta era în vremile lui Lichinie Impărat; nașterea sa avînd din Evhaita; locuind la Iraclia Pontului cu frunséța sufletului și a trupului și cu tăria cuvîntului pre mulți întrecând. Pentr'aceia toți iubea să-l aibă prieten. Drept aceia și Lichinie dorea să voro-

vescă cu dînsul. Să vaи că aў zis că-i creştin şi-i e gréta de idoli. Pentr'aceia trimětend de la Nicomidia pre óre cine de cinul lui, şi-i învětă să-l aducă cu cinste la sine pre mucenicul. Iară eї déca să întorseră zîcind că fericitul Teodor a zis cum mai cu sîrgă trebue să fie venit Impératul cu Dumnezeii săi cu cei mai mari. Si îndată veni Impératul în Iraclea. Iară svântul Teodor îmbărbătându-se din vedéni prin vis ce i s'aў trimis de la Dumnezeu, dacă auzi că Lichenie este aprópe încălecă de i-a eşit înainte şi 'i-a făcut cinste cum să cade. Iară el dîndu-i mâna diréptă şi privitindu-l, intră în cetate, şi şezînd în casă 'naltă pre fericitul Teodor învita, Dumnezeilor săi jertfă să facă. Iară svântul cerşindu-i Dumnezeii cei mai de hirea věz-Dómne să-i cinstescă mai întâi acasă, de aci şi la norod să le aducă jertve. Si dîndu-i voie Impératul, luă bozii cei de aur şi de argint, şi la miéză-nópte 'i-a împărtit săracilor şi mişilor. Si dacă să face ziuă, iară-şi Maxintie Comendarisie, spusă că aў vizut capul strigóei cei mare, Dumnezóei Artemidei, la un sărac purtându-l. Si îndată trimiseră fuşpaşî de-l aduseră. Si întâi desbrăcat şi întins la pămînt, fu bătut

svîntul de patru, cu șapte sute de lovituri cu vine de boiu pre spinare, și cinci-zeci pre pântece; și cu măciuci de plumb bătut. De aci strujit și cu fachiuri de vînt picat, și cu hârburi de scoici frecat preste ranele călătute și arse. Si aruncat în temniță și băgat cu picioarele în gros; și petrecu 7 zile nemîșcat. Si iarăși scoțîndu-l răstigniră pre cruce, găvoscindu-i cu pirone mânele și picioarele. Că și până la mațe 'l străbătuse cu ucisăturile. Si Ghorbia și Copii, împregiur săgetând pre svîntul la obraz și la ochi. Si de sămcélele săgeților, picară luminile ochilor svîntului mucenic. Alții iară cu cosorul croindu-l preste părțile ascunse, tăiară și bășele. Si pre cruce preste năpte trăind, părîndu-i lui Lichinie că amu a amurit. Iară svîntia sa de dumnezeesc Inger fu slobozit și însănătoșat. Si era cântând și evlaviind pre Dumnezeu. Iară dacă să facă ziua trimisă Lichinie să i-să ia trupul de pre cruce, să-l arunce în mare; și sosind trimișii decă văzura pre svîntul viu și cu totul sănătos, crezură întru Domnul Christos ca la 85 de băbați și după dînșii alții în voinici, cărora era cătretenie Antipatrul Chiest; carii trimiși fiind să omore pre cei dintâi, crezură

și ei intru Domnul Christos. Si dacă văzu Lichinie că glăcevește orașul, învăță să tăe capul svântului. Atuncea strigără multă multime de creștini oprindu-i, și abia svântul potolindu-i, féce rugă la Dumnezeu Iisus Christos. Si-i taiară capul împlându-și alergătura mărturiei. Si fu adus de la Iraclea la Evhaite, la lăcașul părinților săi, precum svântul a dat poruncă lui Avgar scriitorului său, carele îi-a scris mai de amănunt și mai larg de mucenia nevoinței lui, și întrebările și răspunsurile și vrémile, și multe feluri munecelor și caznelor ce au văzut. Si de la Dumnezeu sprijinéle și agiutor mai larg au însemnat în mărturia lui de față fiind și privind.

Februarie 11.

Intr'acéstă zî să pomenește svânta Teodora Împărătesa care a făcut pravoslavia.

Acésta a fost femeia lui Teofil Impărat ce au fost iconovareți, dară ea n'a fost eretică ca bărbatul ei. Că el și pre svântul Methodie patriarchul Tarigradului a isgonit, și în locul lui a pus pre un Ión Leconomandel, adecație mindelnico balșebuicul; și svintele icone le-a ars. Iară ea să va că în vă-

dere nu cuteza a să încrina svintelor icone
dară le avea ascunse la câmara asternutului
ei; și năptile sta la rugă de mângăia pr
Dumnezeu să facă milă cu paravoslavnicii
Și născu un făt, și i-a pus numele Michail
și l'a învețat pravoslavia credinții. Iară după
mortea bărbatului ei, îndată a dat afară pr
fermecătorul și iconovaretul acela, și a adu
pre svântul Methodie de șia-a șezut în scaun.
De aci a strîns soborul svânt și a proclă
pre iconovareți. Și pre Ión l'a scos de la
scaun. Și svintele icone le-a băgat în svântă
beserică, și a așezat pravoslavia. Și pre bărb
batul ei cu ruga svintilor a spăsit, precum
spun istoriile. Și plăcind lui Dumnezeu a
mărs în Impărăția cea de sus, lăsând gică
pre fiul ei Michail.

Pentru lor svinte rugă, Dumnezeu miluăste
și ne spăsește. Amin.

13 Februarie.

*Intr'acéstă zi svintii apostoli și mucenici
Aquila și Prischila.*

Svintul Aquila (achila) curelar era de me
teșug și de svintul Apostol Pavel decă auz
mărsă la dinsul cu femeia sa Prischila,

botezându-se de la dînsul amândoi, erau amândoi slujitori pre la tóte orașe și sate urmându-i. Si de preună chinuind și năpăștile răbdând. Si atîta și-aு îndrigituit marele apostol Pavel, pentru bunățile lor și în Christos credință, cît și ai pomenirea în poglavile sale. Si aşa lui Christos și Apostolului bine slujind, și multe făcind minuni, mai apoi prinși de pagini, capetele tăiară. Si aşa mutându-se de la aceste pămîntestî, locuesc în ceriu.

Februarie 18.

Intr'acéstă lună 18, pomenirea dintr'u svință Părintelui nostru Leon Papa de Rim...

«Dumnezeul Leon eşind să purcează,
Fug demoniශ din cale-и neputind să-l vază».

Acesta minunatul, părintele nostru Leon, pe trăsături peste samă curăție și minte înrégă și viață strecurată, Patriarch Rîmului elui bătrîn, de Duhul svint su hirotonit; carele viață cum place lui Dumnezeu și fără le gozuri arătând și turma cea sub ascultaarea sa cu prăcuvînță păscând, și încă și ereticilor huleni, au curățit cu totul. Si

la vrémea acéia, când s'a făcut a patra svîntă sobor din tótă lumea, cu şese sute și 30 de părinți sănți în Halchidon s'a strâns. Si multe pentru provoslavnica credință a învățăturei de agiutoriu a dat. Si pe ceia carii mințea de zicea o voie și o facere lui Christos Dumnezeul nostru, pre acelora oborînd réle învățături și încă urâți aceia luptându-se împotriva dreptăței, și să răsăpescă ispitind a dumnezeeștilor părinți suflatele de Dumnezeu învățături fericitul acesta pentru ruga soborului tot s'aū plecat și în multe zile cu post și priveghére și cu rugă întinsă către Dumnezeu nevoind, și de Duhul svînt suflat cu scrisore, pentru întrebările acélea a scos îndoită fécere și din voé lui Christos Dumnezeul nostru mărturisind, și acéstea cu epistolie le-aū trimis la sobor, care multîmea pré cuviosilor părinți priimind, și ca din rostul lui Dumnezeu scósă scrisórea, crezură, și turn pravoslaviei o numiră; și cu dînsa să odihniră și cu îndrăsnire asupra ereticilor să oțări, și a lor mult impletită semeție oboriră și cu acéstea obîrșiră svintele sobore. Iară plăcutul lui Dumnezeu Leon a mai trăit destulă viață, și ca un luminător cu fapte bune a strălucit; într'adînca bâtrînête

către Domnul a mers; și să face soborul lui în svânta biserică cea mare.

Februarie 29.

Intr'acéstă lună 29, Pré cuviosul Părintele nostru Casian Rîmlénul.

Acesta era din Rîm, din părinți luminați și vestiți de mărire, carele din începutul vieței sale avu mare osîrdie la carte și la cuvînt, și cu iuțimea vieței sale petrecu tótă dăscălîmea elinescă deprinzînd desăvîrșit filosofia, și astronomia, învêtând bine și Dumnezeescă scriptură și cunoscând'o fórte dédins pînă la vîrv de sîmcea. Si podobind viața sa cu curăție de feciorie; sě duse de la moșie și la schit de să féce călugăr, și să déde la o Mănăstire, nevoindu-se la tótă asculta-rea. Si deprinzînd acolea tot feliul de pe-trécere grea, si sosind la vîrv de cumpăt, pentru multă a sa poslușenie, să dusă la să-hăstrie și zăbovind acolo mulți ai, topindu-se cu de téota păcătoșia, treçu la mai multă ispitélă călugărescă. Deci eşind de la sahă-strie, cûtreerâ téote mănăstirile a tot Evghip-tul și a Tibăidei, și muntele Iutriei și Asiei și a Pontului și a Capadochiei și a tot Ana-

tolul, din carele 'și-aă strînsu-și vietile tuturor părinților și chipurile și petrécerile și nevoințele, mai mult de cum culége țara pecétele inéelor, și acésta o vederéză cărtile ce-s scrise de dînsul, și alte dăscălii carele de le va ceti neștine, cu socotélă și cu dé-dinsul, multă ródă 'și va lua din tr'însa și mult folos și va cunóște din tr'însele și viața și obiceiurile ascriutorului. Deci aşa viețuind minunatul acesta om, și aşa petrecând s'a pristăvit la lăcașele ceriului.

Pentr'ale lor svinte rugi, Dumnezeū milu-
ește și ne spasésce. Amin.

Martie 8.

*Intr'acéstă lună 8, pré curviosul părintele nostru
Teofilact, Episcopul de Nicomidia.*

Acesta pré fericit era de la porțile Anatolului, și petrecindu-și viața de mic, din Providenția lui Dumnedeū eșii de acolo la Tarigrad, și adunându-se cu ispravnicul celora ce slujesc la boerii împărătești, de la zic latinéște «*asecritis*» de daău slujbele. Acesta era Tarasie, marele pravoslavie străluminător, carele fu ales de Dumnezeū, Patriarc Tarigradului. De acia lăsând de bună

voe scaunul, stătu într'a lui loc Pavel Chi-prinéul, lumina pre svéjnic. Si îndată minunatul Archiereu féce Mánăstire aprópe de gârla mărei négre și 'și féce călugări pre Teofilact și pre Mihail; de acei carii le știu bunătățile, 'i-aū luat la casa sa cea de rugă; și preste puțină vréme, 'i féce Episcopi, pre Mihail și Sinade, iară pre fericitul Teofilact în Nicomidia. Dară bunătățile lui multe ce-aū făcut svintei bisérici și bolnițe și milosténie la săraci; dar atîta de milos cît mergea la cei bolnavi de-i spăla cu un crop cu mâna sa și-i ștergea pre acei betégi stricați de rane și stricați de punóe. Si dacă s'a stîrșit marele Tarasie Patriarchul, luminând 19 ani stătu în scaun înțeleptul Nichifor Patriarch. Atuncea s'a făcut o tîmplare grea de lacrămi, că aū încăput spurcatul Leon armenie, acel urît lui Dumnezeu și creștinilor, care îndată s'a pornit asupra svintelor icóne. Si oblicind Patriarchul Nichifor luâ cu sine Archiereii, pe Emilian de Kizic și pre Eftimia de Sardeon, și pre Iosif de Solun și pre Evdocsie de Amoria și pre Mihail de Sinade cu alți mulți; și pre fericitul Teofilact, și mérsă la acest lepădat de lége tiran; și 'naintea lor aduseră multe cuvinte svinte

din svînta scriptură; dară el ca o aspidă astupîndu-și uréchile, n'aŭ vrut să înțelégă. Décî fericitul Teofilact, a zîs: Văzute că calcî răbdarea lui Dumnezeu și dîlgatărpenia, dară 'tî va veni curând cumplită stricătură și rîsepă de holbură și nimc nu te va scôte pentru cuvintele acestea. Dară spurcatul împlându-se de mânie, aŭ isgonit pre toți și 'i-a trămis la închisorî: pre svîntul Nichifor la ostrovul Tasul; iară pre fericitul Michail de Sinade, la Evdochiana, și pre alții pre aiurea, iară pre svîntul Teofilact în stravula cetate, carea-î sub pusórea Cuverratonilor, lângă Galatea. Intr'acea răbda svîntul acesta ispo-védnic, 30 de ani, și s'aŭ răposat către Domnul. De aci, preste puțîntei ani, s'a potolit irésele ereticești, și a luminat pravoslavia în zîlele svîntei Impărătése Avgusta Teodora, și fiului ei Michail, și svîntul Patriarch Methodie. Atuncea aduseră svîntele moștii a prapadovnicului părintelui nostru Teofilact de la izguanie la Nicomidia de le puseră în svînta de dînsul făcută beserecă.

Acesta, fericitul Pavel de Plusiada mărturisitorul, a fost în zîlele inconovareților, și aŭ însulițat cu dumnezeești cuvinte ca cu néște săgeți, pre ceia ce strica tăria légei,

și răsăpia svintele icóne, de răsăpia podóba și cuviința svintelor besérici, sprijinindu-i și întrebându-i cu răspunsuri tari din svânta scriptură, pentru svânta icónă a Domnului Christos; suferi isgnanii și urgii și gréle nevoi, și aşa bine și vitejeste biruind, déde cu pace sufletul la Dumnezeu.

9 Martie.

*Intr'acéstă lună în 9, svinții 40 de mucenici
în Sevastia ce-aū mărturisit.*

Acești svinți erau din osăbite moșii purcezind, și să aflau la o cétă voinicască de óste; iară pentru mărturia Domnului Christos, fură scoși la întrebare, și neînduplecându-se să jertvăscă la idoli, întâi fură giudecați să-i bată în obraz cu pietri, și întorcându-se pietrile, loveau pre ucigași. Deci și băgară goli într'un ézer în vréme de ger totă nóptea, și unul de dînsii îndrăgindu-și viața, a alergat într'un feredeu ce era acolo gătat, și cât a dat de căldură s'aū topit, iară unul din străjari sări în locul lui, că văzuse lumină mare pregiur svinții, și cununi pogorîte din ceriu pre dînsii, și una din cununi ne avînd loc; iară făcindu-se ziuă

leșinară svinții, numai ce vedea că suflă încă
De aci, frângîndu-le fluerile piciorelor și a
dobîndiră cununa mărturiei. Pent'acesta să
cunoștea că li-i drag a mări pentru Domnul
Christos, că unul tânăr, ce încă era cu suflet
să gândi tiranul Ighemon că-l va înșela
de'l va întorce; dară maică-sa temându-se
că era fórte Tânăr, 'l întăriră să nu să cumva
sparie și să scăpe de soții, și să ținea
tot de dînsul zicându-i: fiul meu dulce, fiule
de acum Tatălui ceresc, iacă 'ti este
gata într'agiutor Domnul Dumnezeu; de acum
nu te mai tălni nice o trudă, că să trecură
tôte, că le-ați biruit tôte cu bărbăția ta. De
acum 'ti va fi bucurie, dulcetă, ușurare, și
veselie, carele te-i îndulci împărățind cu Christos,
și 'mă vei fi și rugă către svinția sa
pentru mine maica ta. Si aşa svinții cu fluerile
frînte, déderă și sufletele lor lui Dumnezeu. Iară slujitorii aducînd cară și cărcându-le
trupurile svinte, le aduseră la marginea părăului ce era acolea aprópe, ce văzând
pre acel tinerel ce-i era numele Meliton, că
nică răsuflă, 'l lăsară să invie; iară maică-sa
văzând că a rămas însuși, socoté că-i că
o mórte și lui și sieși de s'ar scăpa hiul
ei de la svinție. Si lăsându-și ea slabiciunea

și uitându-și durările cele de maică, 'l ridică în umere-și și 'l ducea după cară, gîndind că atuncea mai vîrtos va fi viu cînd 'l va vedea mort. Deci, ducându-l în umere maică-sa, s'a răpăosat, și aşa scăpând din grije maica și bucurându-se fîrte cu dulcetă de fărșenia lui, aducîndu-și mortul pre iubitul ei fiu, la locul unde descărcară trupurile svinților l'a pus de-asupra lor, în număr cu alții, pentru să nu fie despărțit nici trupul de la trupurile, ca să fie și svîntul împreună cu svinții. Si făcînd foc mare slugile demonilor, băgară svintele măștii în foc. De aci zavistuindu-le creștinilor, pentru svintele măștii să nu-și ia dintr'însele le aruncără în pârâu. Dară totuși din socotela lui Dumnezeu, le-aு abătut apa la o rîpă, și luându-le creștinii le-aு dăruit dar nefurat de bogătie iubitorilor mucenicești. Si să féce prasnicul svinților sale, în svînta mărturie a lor, ce este lângă acea de aramă Secsapiului.

24 Aprilie.

*Intr'acéstă lună 24, Svîntul mare mucenic
Sava Stratilat.*

Acesta svînt, mucenic Sava, era în zilele înpăratului Avrilian, în Rîm, îndreptând slujba

de Stratilat — un feliu de voevozie. Si era de rudă Gothiu, si avind credință în Domnul Christos, grijea svintii ce era prin temnițe închiși. Si prin curația vieței sale, și schitacia bunătăților isgonia de la omeni duhuri necurate, și părît că-i creștin, către Imperatul, lepădându-și brîul sămnul cel de boerie și mărturisi pre Domnul Christos. Deci, l'aŭ spînzurat la muncă și 'l-a ars cu făclii. De aci în căldarea înfocată, plină de smolă, băgat, și neveștejindu-l nici lăca, rezură 100 de bărbăți carii fură tăiați pentru Domnul Christos; și dobîndiră cununa; și iară-și a doua óră dindu-i strînsori cu munci svîntului, întărindu-l Christos de mai 'nainte în temniță și dându-i îndrăsnire, de acia 'l aruncără în pîrău, și dobîndi cununa mărturiei; și era luminat la vîrsta statului, albeneț ruman la față, părul la cap și la barbă, ca de aur lucind, iară căutătura ochilor 'i era grănică cinstește fără spărăiată, 'l arăta mare vitez.

25 Aprilie.

*Intr'acesta lună 25, pomenirea svîntului
Apostol Evangelist Marcu.*

Acesta, în tot lăudatul svîntul Apostol Marcu, a propoveduit pre Domnul Christos

în tot Egiptul și în Livia și în Barbaria și
în Pentapolii, în zilele lui Tiverie Chesarul;
și a scris și evangelia sa tlâcuind'o svântul
apostol Petru. Si mergând în Chirina Penta-
polei, féce multe minuni. De aci meresa în
Alexandria, cea spre Faraon, și de acolo la
Pentapol, făcind minuni pretutindenea și po-
dobind svintele beserici a Domnului Christos
cu hirotonii de Episcopi și alalți clirici; apoi
iarăși mergând la Alexandria, și aflând nește
frați la mare la bucule. Pentr'aceia cu dînsii
bine vestind și strigând cuvintele lui Dum-
nezeu. Unde mergând la dînsul încchinătorii
idolilor, și nesuferind a vedea sporind cre-
dința lui Christos, 'l legară cu funii de 'l
trăgea pre gios, și i să luă carnea pre as-
cuțitul pietrilor și sângelile svintiei sale roșia
pămîntul. De aci băgându-l în temniță, i s'a-
rătat Domnul Christos, spuindu-i slava ce 'l
aștepta să 'l priimescă; și la ziuă iarăși le-
gându-l îl tîrîră pre uliță; și pentru acélea
ce să zmăcina și să rumpea pre petri, 'și-aு
datu și susfletul în mărièrea lui Dumnezeu.

Iară chipul svîntului era aşa: mijlociu, și
défirelea la măsura vîrstei creștea căruntățe;
nasul lungăret, nescund, neștîrb; sprîncenile
bătea gios; barba lungă; capul pleșiu; și

flórea pielitei lui défirea. Si erea fórte mi-
los și ertător; și fórte viatnic la vorovă; în-
tr'atîta cît dé tocma lucia bunătățile sufle-
tului lui cu harurile trupului. Si să féce so-
borul lui în cinstita lui beserică, carea éste
aprópe de Taurul (sămn éste în Tarigrad).

Mai 5.

Intr'acéstă lună 5, svînta mare muceniță Irina.

Acésta era fica sîngură născută lui Lichinie Impérat și maice-sa Lichiniei din cetatea Magedon, Pinelopi întâiú de părinții ei menită; și fiind ea la trup ghizdavă, și faeșe și cu frumséțile întrecând vîrstnicile ei, într'un stan de piatră 'naltă petrecea, carea tatăl ei 'i-a zidit cu 13 fețișore frumóse, multă și nelipsită de slujbă, având bogătie și scaun și mésă și sféjnic făcute tóte cu aur; și erea când o puse acolo de sése ani, de Apelian óre care bătrîn învățat care l'a pus Lichinie a întra către dînsa. Deci vězu închisă nóptea, porumbița venită aducând un frunzărel de maslin, care l'a pus pe mésă, și un vultur aducînd cununi de flori și pre mésă puind; de aci pre altă ferestră un corb și pusă un sharpe pe mésă; și desmerdându-se că și cu-

getând óre ce póte hi că să muéză acile ce văzu ; bătrânul Apelian 'i-a deslegat visul zicând : porumbița éste nevoința învățăturei gândului ei, iară frunzărelul de maslin, pe- cete lucrurilor și deschizătura botezului ; iară vulturul Impérat păsărilor fiind, cu cununa-i însemna biruința intr'ale sale ei bunuri ; iară corbul cu șarpele scârbă și mișelătate arată. Si cu totul 'i-a deslegat și 'i-a tlăcuit și lupta mărturiei, și-a arătat carea pentru Christos vré să obîrșască. De acé alalte slăvite tóte de rîndul ei spune-se-va. Că numele ei spun că-i numită de îngerul, în loc de Pinelopi, Irina. Si de la dînsul fu învățată de rîndul Domnului Christos ; și cum că vor fi spăsatî pentru dînsa multe de suflete întunérice, și cum 'i va veni ei ucenicul lui Pavel svîntului Apostol Timothei de o va boteza.

Acésta eară făcîndu-se, a tatălui său zdrobind idoli, 'i-a lepădat gios, și fu întâi pusă la strînsore de al ei tată, carele să o calce caii aŭ poruncit, din care unul în loc de cei vra féce ceva rĕu s'a răpezit asupra tatălui său, și l'a trîntit gios de i-a zdrobit mâna cea diréptă și l'a omorît, și cu glas de om pre sfînta fericind, îndată-și că s'a deslegat de legături și rugată de norod în-

visă pre tatăl ei cu ruga, carele cu trei mii de bărbați și cu a sa femeie crezu în Mântuitorul Christos și să boteză; și lăsându-și împărăția, la turnul ce-și făcură hîicei sale aŭ petrecutu și viața: și luând a lui împărăție Sedechie, iarăși sânta să jertfescă idolilor fu silită, și neînduplecând'o, în grăpă adincă, cu capul în gios fu aruncată în care vinate gângăni tot felul era, și acolo trăind nevătămată, și petrecând patru zile scosă, și herăstruiră piciorele, și iarăși de îngerul fu sănătoșată. De aci la rótă fu legată, și oprindu se apa carea pornea róta, sânta remasă nevătămată, și pentr'acéstă minune crezură lui Christos, opt mii de suflete acuvîntărește, și Sedechie scoțindu-se scăpându-se de Impărăție, Savorie hiu-său, asupra celor ce l'aŭ scos oștindu-se, tîmpinându-l înaintea cetății sânta Irina, pre însul și tótă óstea aceia cu dînsul 'i-a orbit cu ruga și cu nevedere 'i-a lovit, și iarăși cu ruga a vedea 'i-a făcut. Deci fu găvozdită la glésne cu piróne, și un sac plin de arină 'i-a încărcat și trei mile o lungară în góna; iară pămîntul desfăcându-se, și în pântecele sau pre slugile tiranului și din necredincioși și înghețând bărbați zéce mii, crezură în Chri-

stos alți trei-zeci de mii de bărbați, și încă
țindu-să tiranul în necredință, venind lovi
de ucisă îngerul 5 mii, și rămânând slobodă
svânta și îmblând prin cetate, mult prin slă-
vite faceri să lucra de la svinția sa. Si ve-
nind la turnul unde era tatăl ei cu Timo-
theiū presviterul, cinci întunérece de suflete
venite la învățătura ei, lui Christos le-aū în-
chinat (botezându-le), și cu dênsa cei puși
de straje la turn, bărbați trei deci și trei.
Iară în cetatea Calinicul, unde era Nume-
rian Impérat, sosind și înaintea fetei lui a
stând și pre Christos Dumnezeu, mărturisind,
în trei boi de aramă fu băgată, dintr'unul
într'altul, și într'al treilea mutând-o, și cel
al treilea boiu prislăvit purcezând și îm-
blând în care era svânta, de aci crăpând și
eșind svânta nearsă, venire către Domnul
Christos de crezură, ca la zéce întunérece.
De aci Impératul schimbând viața și murind,
porunci epharchului să nu oprescă, ci să o
căznescă, carele și cu fier legând-o și bă-
gând-o în focare, rămasă nevetejită, Ingerul
lui Dumnedeu focul stingând, și depregiur
dênsa legături rumpând, atâtă cât s'aū pré-
mirat și eparchul, cu cei ce era cu sine de
crezură și veniră la Christos Domnul nostru.

Și eșind véstea că, Savorie Impăratul per
șilor să-i tae capul învață, și făcând aşa, și
în mormânt culcată, și iară-și de îngerul fu
învisă, fericind-o Ingerul de ceia ce pentru
Christos s'a nevoit, și pre ceia ce crezură
pentru svintia ei, și pre ceia care vor po-
meni-o pre svintia ei, într'aniii cei viitori
Iară după tăerea cu sabia, și din morți în
viarea, sun cu stâlpare de maslin a mâna
având, a intrat a miază-ză de s'a arătat Im-
păratului, și el crezând în Iisus Christos, și
botezându-se de Timotei presbiterul cu mul-
țime de zeci de mii multe. De aci svânt
mărsă la cetatea ei Magedon, la părintii ei
deci pre tatăl amu răposat lăcrămă, și s-
împreună cu maica sa, și luând-o în sus noo-
rul o dusă în Efes, de petrecu acolo, făcând
multe minuni, și adeverat grăită tocma cu
Apostolii. Si după aceia sosi la Apelian, ce
l puséră dascăl la svânta scriptură tatăl ei
la turnul cel de piatră, și svânta aducând
pre cei din Efes, și numai sése ómeni luân
și pre Apelian, venind la racla nòvă, în
carea încă nime n'aú fost îngropat, într'acei
a adormit, poruncind până în patru zile
nime să nu-i miște piatra de désupra, care
o pusă Apelian dascălul; și petrecând două

ile, s'a aflat piatra ridicată și trupul svintei. Deci acéstea, de pre gânduri omenești când i să părea unora necrezut, dar lui Dumnezeu 'i sunt tóte, céle ce nu să pot la ómeni.

Mař 8.

Intr'acéstă lună 8, svântul, slăvit. apostol vanghelist și la piept lui Christos iubit și deavest-vénic Ión bogoslovu.

A de strînsul svintei pulberi, ce iasă din svîntul mormêntul lui, ce 'i zic mană.

Intru tot bunul Dumnezeu și iubitorul de ómeni Domnul nostru, nu numai ce-aű spodobit Impérăția ceriului, și vécnicilor bunuri, pre carii pentru svinția sa s'aű nevoit cu osîrdie svinții săi ucenici și apostoli, prooroci și mucenici și pre ceia ce aű bine plăcut, ce încă aű și strălucit cu multe minuni, și locurile pre unde ei aű luminat și s'aű îngropat arâtându-le pline de daruri, că și mormêntul în care se îngropase marele apostol și evanghelist Ión, când vru să se mute să se pristăvăscă, în toți anii isvoréște și se isbucnăște afară fără véste. In a opta zî a lui Mař, din melițatul svântului Duch, pravă

pulberă svântă ; carea preste nume o numesc locuitorii mană ; și acésta culegênd-o ceia vin acolo, o trebălucesc de isbăvire a totă patime, de liac sufletelor și sănătatea trupurilor slăvind pre Dumnedeu, și pre a svințieī sale ogodnic Ión cinstind.

NB. Din a lui Sofronie.

Trebue a ști, că tatăl lui bogoslov, era Zevedeū, iară maica Salomi, fiica lui Iosif logodnicul pre cinstitei născătoarei. Că Iosif avu 4 fete : Iakov, Simeon, Iuda, Iosi, și patru fete : Esthir, Martha și Salomi, carea era muére lui Zevedeū, maică lui Ión bogoslov. Deci, Domnul nostru Iisus Christos, era unchiu lui Ión, ca cum ar hi frate Salomiei, fetei lui Iosif și numai pre Petru a botezat Christos cu mâniloile sale. Petru pre Andrei, An drei pre Iakov, și pre Ión ; iară Ión și Iakov pre alți apostoli. (Acesta botez cum se véde, aŭ fost mai 'nainte de inviere, iară după inviere, le fu svinților apostoli botez cum scrie la dénie glava 1), vers 5, și glava 2). Si când fugiră toți, iară Ión iubitul s'aflat de față la datul Domnului Christos la răstignire, și a venit și la morment cu

Petru, și aŭ luat și pre svinția sa maica lui Dumnedeu la sine cu un fiu. Avu trei maice pre pămēnt: întaiu pre Salomi, din care s'a născut; a doua că fu fiu tunetului; a treia prin svânta Dumnedeu născătorea; precum i s'a șis de Domnul, iacă maica ta. Si a botezat pre svânta Dumnedeu născătorea Petru și Ión (acesta-i pentru să svințescă svântul botez pentru rodul omenesc ca și iubitul fiu al ei). Si era cu svinția ei, Ión Bogoslov, până la adormirea svinției sale. Apoi aŭ venit la Efes și aŭ răsturnat gios cu ruga sa, capștea cea mare a Artemidei, carea era minunată în totă lumea, de mare. Si aŭ izbăvit de la înșelăciune 40 de intunerece, bărbați și femei ce slujia Artemidei, și 'i-a adusu-i la lumină. Si să numește livaton muntele, în care stă biserica svântului Ión bogoslov, și despre apus zace svântul apostol Timoteiu.

Aflăm în Hronograf, Imperatresa lui Iustinian Imperat, ce aŭ făcut svânta Sofie, a facut și ea biserica svinților apostoli minunată, și a adus de aŭ pus svintele moștii a seneți apostoli Andrei, Luca și Timotheiu. Iară Maria Magdalena și cu cei 7 otroci, sunt în muntele ce să apropie de să chiamă

hailion. Iară svânta Ermivia fiică fiind lui Filip, unul din cei 7 diaconi, una fiind din patru a lui fice proorociți, zace la acel munte, de aproape și adăuct mucenicul și hîică-sa Calicsheni și alți mucenici ce au fost Episcopi Ariston, Miranos, și Aristabul Pavel cetătinul pustii. Si să féce soborul în cistita apostolia lui ceia ce este în Evdon.

Maie 19.

*Intr'acéstă zi, pré cuviosul părintele nostru
Ión episcopul Gothilor.*

In zilele Impăratului Constantin, acest svânt Ión, locuia în laturea Gothilor. Născut din părinți ca și Samuil; și din tinere enug să déde la post și la rugă, de fu lăcaș Iisus Christos, și pogorând la Ierusalim, cu treeră trei ani locurile svinte, și să întoarsă acasă. Si ducându-se Episcopul locului, trimis de Constantin Impărat, la Iraclia Traci, fu cesta oprit cu multă rugă, de creștini de acolo, de 'l duseră la Iviri și 'l semnat Episcop, și iară-și și-a venit și acasă, făcându-se sculare asupra aceei țeri de Hagan de a tăiat pre mulți, scăpă cu fuga la Amstridu și sedu 4 ani acolo, și dacă auđi fr-

șenia lui Hagan, zisă către ceia ce era cu dânsul: eū preste 40 de zile mě duc să-mi întreb gândeț cu Hagan, înaintea Domnului Christos, și preste 40 de zile, învățând norodul de spăsenia sufletului, să pristăvi dând sufletul la Dumnezeu, și sosind acolo corabia lui, proorocită de dânsul, atunci svântul Gheorghe de Amastrida episcopul, 'l băgă în raclă cu lumină și cu tămâi, petrecându-l tot orașul până la corabie, și-l duseră la monaștirea lui, la Parthenon; făcându-se multe minuni și în viață și după mórte, din carele s'a aflat numai vre-o déce scrisă; dară nu vrum să mai lungim cuvîntul.

21 Mai.

Intr'acesta lundă 21, pomenirea svintilor slăviți de Dumnezeu cununați și tocma cu apostoli mari Impărați Constantin și maică-sa Elena.

Acesta mare félicit și în vîci cinstit între Impărați, Constantin era fecior lui Constanție, celui ce-i dic vîrdele, și al cinstitei Elenei. Că Consta era nepot lui Clavdie, Imperatul de Rim, de mai 'nainte de Imperația lui Dioclițian și a lui Cariu Imperat.

Acesta Consta, tatăl svintului Constantin

alegându-l Dioclițian erculie să-i fie părtașă Impărații cu Maximian Walerie, și pornind acești doi Dioclițian și Maximian gónă mare, asupra creștinilor, iară Consta, tatăl svîntului Constantin, singur era creștinilor cu milă și cu blândețe, lucrând mai mult ca ceia ce să nevoia, pentru credința Domnului Christos, prin sfétnicii și părtașii poruncilor Impărătești.

Acest Consta, învățând credința creștinescă și pre iubitul său fiu Constantin, carele mai apoi fu și întâiul creștinilor Imperat în scaun la ostróvele Vretaniei, care déca întelésă ce făcea la Rîm, fiul lui Erculie Masentie, fapte păgânești și lepădate și spurcate; și pângărite; pornite din Dumnezeescă rîvnă, purcésă asupra lui, luând pre Dumnezeuintragiutor; a căruia vădend Dumnedeu curația sufletului, înteiu 'i-s'a arătat în vis, de aci sub dânsul (2) amiază-ză, hărăcind cu stéle scrisă semnul crucei cu acéste cuvinte: «*in hoc signo vinces*» = cu acesta sémn învinge. Vru iarăși de să arătă om iubitorul și lui și celor destoinici. Deci, luând îndrăsnire cu chipul cinstitei cruci, făcând'o de aur, mersă la Rîm, și bătând răsboiul, surupă pre cel păgân răpitor pre Maxentie Impératul Tive-

rului, rumpându-se podul cu dênsul și să necă acolo, la podul ce-i zice: vulvia sau bulbia, și a isbăvit din tirania lui, cetățenii Rîmului. De aci, purceșând, mersă spre răsărit, și vru să facă cetate pre numele său, la sôrele unde vîc că a fost resboiul Troilor cu elinii, și fu oprit cu dumnezeescă semnare, invitat de la Dumnezeu, să-și zidescă cetatea, mai curind la Vizantia. Deci, urmând voci lui Dumnezeu, zidi acea de Dumnezeu păzită cetate, în numele său «Țarigradul», și o svinți, încinând-o ca o pârgă și cepătură credinței sale, la Dumnezeu. Si cercând adevara cunoștință a credinței noște, a strîns în Niceea de pretutindenea Archierei, cu mijlocul cărora s'a strigat de s'a propoveduit paroslavnica credință, și fu cunoscut fiul într'o ființă cu părintele, și trîntind pre Arie sub anathemă și sub blestem pre dânsul și pre cei într'un gând cu dânsul cu huleniile lor.

Si trimițind la Ierusalim pre maică sa Elena pentru cererea cinstitelor lémne, în carele s'a răstignit pre trup Christos Dumnezeul nostru, și cu dênsa le-a adus lăsând o parte la Ierusalim, și o parte la Tarigrad. Si sosind la fiul ei, déde fărșit. Iară marele Con-

stantin luminând Tarigradul cu obnovlénii
adecă rodinile cu prasnice, și petrecând puțir
preste patru-deci și doi de ai ce-aū împără
tit, începând a porni óste asupra Persilor și
mergând la un câmp a Nicomidei, s'a pris
tăvit la Dumneleū. Si fu adus în cetatea
sa, Tarigradul cinstit cu mare cuviință, cu
provoduri și cu tîmpinări, și fu astrucat în
svînta beserică a svinților apostoli. Si au
împărătit în Rîm la cinci mii, opt sute, opt
spre-dece ai *εώνι* — de la faptul lumei, fiind
du-și al trei-deci și doilea Impérat de la Au
gust Chesariu. Si să face soborul lui în svânt
beserică cea mare și în a svinților apostoli.
Si în dumnezeésca lui beserică la cisternă
lăcașului Patriarchului depreună Impératul
și cu senatorii cu litie venind și sânta litu
ghie făcându-se. Pentru lor svinte rugă, Dum
neleū miluăste și ne spăsește. Amin.

VERIFICAT
2007